Ն 5798 — 1904 ՅՈՒՆԻՍ 13—14 ՊԱԶԱՐ—ՊԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1322 ՐԷՊԻ ՒՒԼ ԱԽԸՐ 13 — ԽԻՐՄԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 աըլըգ	6 աըլըգ	3 աըլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԸ	150 »	80 »	45 »

Մէճիտիյէ 20 ղշ.տան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتیاز: جیوەلکیان — جريدهٔ شرقيه (١٢٩٣ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լինէի, Չնէի վէ Յրտնէի սահիֆէ ղշ. 5
Կիւնէի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր: Խապաֆէի մէվատտ հաքգընտա կազէթէնին սահիպ վէ միտիւրը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ տա միւրաճաաթ օլունա: Մէվատտը նաֆիասը տախի պէնտըլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ ԱՀՎԱԼԻ

Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ վուգու պուլան պիր տէնիզ մուհարէպէսինտէ պէօյիւք պիր Ռուս զըրհլըսընըն պաթմըղընա վէ իքի սէֆինէնին տէ իւչ խարամլանմագ հալէ կէլտիկինէ տաիր տիւնքի Թէլէկրաֆլար՝ իքինճի սահիֆէմիզտէ տէրճ օլընմըշ, վէ Ճաբօնլարըն գարատան իճրա էյլէտիքլէրի հարէքէաթա տաիր ալընան մալիւմաթ տախի սըրասըլըա տէրճ օլընմըշ իսէ տէ, Ճաբօնլար՝ Ժէնէրալ Օյամանըն պաշ կիւնլէրտէ Մանչուրիա վիւրուտինէ պէքլէյէրէք, կէնաշ գաթի պիր հարէքէթ իճրա իթմէյօրլար. Ժէնէրալ Գուրօքի վէ Օգու իլէ Ժէնէրալ Գուրօբաթքին արասընտա պէօյիւք պիր մուհարէպէյէ պէքլէնմէկի ճիհէթլէ, Ռուսլարըն հէր կիւն իմտատ ասքէրի կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

Վլատիվօսթօգտա պուլընան գաարնիզոն իլէ չօճուգլար վէ իխթիյարլարըն չէհրը մէգքիւրտէն հարէքէթ իթմէլէրինէ՝ գումանտանլըգ թարաֆընտան էմր վէրիլմիշ տիր։

Ժէնէրալ Նօճու՝ մայէթինտէքի գօլ օրտու իլէ Բօրթ-Արթիւր չէհրինի սիկէր ասքէրտէն թէֆրիգէ մէմուր իտիլմիշ տիր։

Սէմինթինկ մուհարէպէսինտէ Ռուսլարըն զայիաթ վէրտիքլէրի վէ Ռուս օրտուսընտա Լիտօտէնկօտան 16000 մուավին ասքէր կէօնտէրիլտիկի՝ պիր Ամէրիգա մէնպաընտան ալընան մալիւմաթտան անլաշըլմըշ տըր։

Ժէնէրալ Շթաքէլպէրկին օրտուսը՝ Ճաբօնլըլար թարաֆընտան ապլօգա իտիլմէք թէհլիքէսինտէ պուլունտուղընտան, Ժէնէրալ Գուրօբաթքին տախի մէզքիւր օրտույա մուավէնէթ իթմէկի թասավվուր էյլէտիկինտէն, հէր իքի թարաֆ օրտուլարը Զէվիէն իլէ Գայփինկ արասընտաքի խաթթտան 100-150 քիլօմէթրօ ճէնուպընտա քէտին պիր նօգթատա թէտաարիք իտէճէքլէր տիր։ Թարաֆէյն օրտուսը նէֆէրիկէրինէ թէտաարիք էյլէտիկի թագտիրտէ, 200-250000 քիչիտէն միւրէքքէպ ճէսիմ պիր գուվվէի ասքէրէյէ վիւճուտ կէլէճէք տիր։

Ինկիլթէրա գրալը Նէտինէի Եօուարտ «Վիգթօրիա էնտ Ալպէրթ» Թէնէզզիւհ վափօրը իլէ յունիսին 25ինճի կիւնիւ Եօլլէնտէն սօնրա Հալթէնաօյա[?] միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

Միւշարիւլէյհ գրալ՝ Ալէմանիա իմփէրաթօրը, բրէնսլէր վէ մէմուրինը պանսրէյէ թարաֆընտան իսթիգպալ իտիլմիշ տիր։ Գրալ վէ իմփէրաթօր՝ զայէթ սամիմի պիր սուրէթտէ էքզարկէրէնի օլամըտօղլուտան սօնրա, «Հօհէնցօլէրն» վափօրընա աղիմէթ էյլէմիշլէր տիր։ Մէզգիւր վափօր տէրունինտէ գրալ՝ Ալէմանիա իմփէրաթօրիչասը թարաֆընտան գապուլ իտիլմիշ տիր։ Ագշամ իւսթիւ «Հօհէնցօլէրն» սէֆինէսինտէ միւշարիւլէյհ գրալըն շէրէֆինէ վէրիլէն՝ զիյաֆէթտէ՝ գրալ վէ իմփէրաթօր նուտգլար իրատ էտէրէք, տայմա մուհաֆազաի սուլհա հասրը զայրէթ իտէճէքլէրինի պէյան էյլէմիշլէր տիր։

Գօլինչինտէ միւտհիշ պիր գասըրգա վուգուա կէլէրէք, 5000 քիչի թէլէֆ օլմուշ տըր։ Խասարաթ 20 միլեօն ֆրգ. գատար թախմին օլունմագտա տըր։

Մ. Բէրտիգարիս իլէ Մ. Վարլէյ սէրպէսթ պրագըլմագլա, Թանճայա միւվասէլէթ էյլէմիշլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սատրազամ ֆէխամէ. տէվլ. Ֆէրիտ բաշա հազրէթլէրինէ իհսան պույրուլան Իմթիյազ Նիշանընըն Թաալիգի մէրասիմի՝ էվվէլքի կիւն Մապէյնի Հիւմայունտա իճրա պույրուլմըշ տըր։

Սատրը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն սաաթ 4րաատէլէրինտէ Մապէյնի Հիւմայունը Միւլիւքանէյէ ազիմէթ էյլէմիշ, վէ պէօյիւք ինֆորմասընը կիյմիշ վէ նիշանլարընը համիլ օլտուղը հալտէ, Թէշրիֆաթը Ումումիյէ Նազըրը աթուֆ. Իպրահիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինին տէլալէթիյլէ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլունմըշ, վէ պիր ալթուն թէպսի իչինտէ պուլունան Իմթիյազ նիշանը՝ միւշարիւլէյհ Իպրահիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինին էլինտէ պուլընմըշ տըր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Իմթիյազ Նիշանընը նէտը Հիւմայունլարըյլա բաշը միւշարիւլէյհին կէօյսինէ թաալիգ պույուրմըշլար տըր։ Պու մէրասիմտէ՝ Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքիանէ էրքանը մէմուրինինտէն պազըլարը հազըր պուլընմըշլար տըր։

Սատրը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի՝ նախլ օլտուղը իլթիֆաթը Շէհրիյարիտէն տօլայը արզը շիւքրան վէ ուպուտիյէթ էյլէմիշ տիր։

—Ախիրէն մէվգի իճրայա գօնըլան Տամգա Նիզամնամէսի ահքեամընըն միհվէրը լայըգընտա ճէրէյանը իչիւն պու քէրրէ Տուխանը Ումումիյէ խաարէսինճէ էնիրտէն պիր միւտիրիյէթ հէյէթինին թէշքիլի վէ իճրաղ իտէն մէմուրլարըն Թայինի իչիւն, Տէրսաաթէ Պալըգխանէ վէ Թուզ Նազըրը աթուֆ. Ալի Րիզա պէյ էֆ. հազրէթլէրինին ռիյասէթինտէ պաշ միւֆէթթիշիյիգ. Միլթիտար էֆ. իլէ միւսքիրաթ նէզարէթի միւֆէթթիշի Մ. Շապէր վէ Պալըգխանէ մուհասէպէճիսի իզզ. Մէհմէտ Սալիհ պէյտէն միւրէքքէպ գօմիսիօն՝ Պալըգխանէ վէ Թուզ նէզարէթինտէ պիրթէշէքքիւլ մէզքիւր իճթիմայ իլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիր։

—Տէրսաաթէ Իտաաի մէքթէպլէրինին միւտաէթը Թէտրիսիյէլէրի 5էր վէ Ռիւշտիյէ սընըֆլարընը հավի օլան Թալըա Իտատիլէրինտէն վիլայէթ մէրքէզինտէ պուլունանլարըն՝ 8, լիվա մէրքէզինտէքիլէրին՝ 6 սէնէտէն իպարէթ պուլունտուղը հալէ Թանզիմ օլունան էնի բրօկրամլարըն մէվգի իճրայէ վազընը միւթէագըպ, մէզքիւր մէքթէպլէր՝ միւտաէթը Թէտրիսիյէլէրի պիրէր սէնէ Թէնզիլ իտիլմիշ օլաճագ տըր։ Իքինճի տէրէճէ Թէտրիսաթըն տեվրէի Թահսիլտէն 5 սէնէյէ պիր զէմանը զայէթ ու իսթիրազ իթմէսի հազիրլաթէն չըգանը իսթիքմալ իտի։ Իյթէ պու քէյֆիյէթ՝ Մէարիֆը Ումումիյէ նէզարէթինճէ նազարը տիգգաթա ալընարագ, Իտատիլէրտէն էսասէն Թահսիլը իպթիտաի վէ Ռիւշտիյէյէ աիտ օլան պիր Թագըմ տէրսլէր՝ բրօկրամլարտան չըգարըլարագ, Ռիւշտիյէլէրէ նագլ՝ վէ լիւզումսըզ օլանլար տա պիւսպիւթիւն հազֆ իտիլմիշ տիր։

—Էշգըյա իլէ միւսատէմէլէրինտէ էարալանըպ, Համիտիյէ չօճուգլար խասթախանէսինտէ թէտավի օլընարագ, քեսպը աֆիյէթ իտէն իքինճի ֆըրգաի Հիւմայուն մէրպութաթընտան Մէճիտիյէ գըշլաի Հիւմայունընտա մէնուբ պուլունան էֆրատը Շահանէյէ աթիյէի Սէնիյէ իհսանը, վէ հէր պիրէրլէրինին կիւմիւշ Լիյագաթ մէտալյալարը իլէ Թալթիֆի վէ մալիւլ օլանլարըն՝ մէմլէքէթլէրինէ, վէ օլմայանլարըն տախի Թապուրլարընա իգամէլէրը խուսուսընտա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշ տըր։

—Կէչէն սէնէքի մարտ այընտան 1904 սէնէսի մարտընա գատար ճէրէյան իտէն Րէժի մուամէլաթընա տաիր Թանզիմ իտիլմիշ օլան րաբօրթօնըն մէալինէ նազարէն, 410,000 լիրաի Օսմանի սաֆի քեար (սատըգ սէնէլէրտէ 360,000 լիրա իտի.) հուսուլէ կէլտիկի վէ պունտան՝ սէրմայէտարանա Թէվզի օլունան 100տէ 8 ֆաիզ, եանի 140,000 լիրատը մահալլինէ սարֆ իտիլտիկինտէն սօնրա, հիսսէ պաշընա այրըճա 20 ֆրանգ Թէվզիի միւթէսավվուր օլտուղը անլաշըլըյօր։ Նիզամէն իհթիյաթ աքչէսի գայտընա Թէֆրիգը լազըմ կէլէն 11,515 լիրա իլէ ֆէվգալատէ իհթիյաթ աքչէսի սանտըղընա 39,089 լիրա, եանի մէճմուը 50,604 լիրա իֆրազ իտիլմիշ տիր։ Հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ վէրիլէճէք հիսսէի Թէմէթթիւ 76,722 լիրա, վէ Տուխանը Ումումիյէ վէրիլէճէք հիսսէի Թէմէթթիւ 89,509 լիրայա պալիղ օլմագտա տըր։ Կէչէն սէնէքի հիսսէի Թէմէթթիւ՝ էսհամ պաշընա 18 ֆր. իտի։

—Մէվսիմին էազ օլմասը միւնասէպէթիյլէ ումում աշճը տիւքքեանլարընըն սըգ սըգ մուայէնէսի իչիւն սըհհիյէ մէմուրլարընա լազըմ կէլէն Թէնպիհաթ իճրա օլունմըշ տըր։

—Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրին Թէվսիի իչիւն իսթիմլաք իտիլէճէք, խըգտարըլմագտա օլան էպնիյէնին խըգտարըլմագ մուամէլաթընըն պիր ան էվվէլ իճրասը իչիւն իգթիզա իտէնլէրէ էմր իտիլմիշ տիր։

[illegible] մընճա էնիտէն Թապ իլէ մէվգի Թէտաավիլէ չըգարըլաճագ բուլլար ճէման 34 նէվ օլաճագ տըր։ Իշպու բուլլար՝ Թէրսիմ իտիլէն նիւմունէլէրի Թապ ու նէշր իտիլէն տամղա գանունը ճէտաուիլէ րապթ օլունմըշ տըր։

—Մուսիգաի Հիւմայուն քեման մուալլիմի մէշհուր Վիօլօնիսթ Վօնտրա պէյ ճումաա էրթէսի սապահըը վէֆաթ իթմիշ, վէ ճէնազէ ալայը տիւն իճրա օլունըպ, Արնաուտ վէ Տէլլա Ռօսա Ֆաթիհ բաշալար, Մուսիգաի Հիւմայուն մուալլիմլէրինտէն միրալայ Իպրահիմ վէ պինպաշը Ճէմիլ պէյլէր, վէ սաիրէ պէք չօգ զէվաթ հազըր պուլունմըշլար տըր։ Միւթէվէֆֆանըն նաշը՝ Շիշլիտէքի Լաթին գապրիսթանընտա տէֆն օլունմըշ տըր։

—Թէգտօյըն պիր քէօյինտէ Հաճը Բէճէլ նամ քիմսէ՝ էվին գույուսընա տիւշէն գօվայը չըգարմագ իչիւն գույույա էնէր, վէ պիր աղ վագըթ կէչէրէք չըգմատըղընը կէօրէն իքի օղլու տախի գույույա էնէրլէր։ Ֆագաթ պունլարտան տա պիր էսէրը հայաթ կէօրիւլմէյինճէ, գույուճը Հիւսէյին պիր ուրգանա պաղլաթըլարագ գույույա սարգըլըր։ Մէրգում՝ գույունըն տիպինտէ կէլտիքտէ ֆէրեատա պաշլամասըյլա պայկըն պիր հալտէ տըշարըյա չըգարըլըր։ Հիւսէյին պիր պուչուգ սաաթ սօնրա քէնտինէ կէլինճէ, գույուտա կէօզլէրինի գաթը պիր տումանգ գարլամասընը վէ օ անտէ զայէթ լաթիֆ պիր գօգու տույտուղընը միւթէագըպ հըսսիյաթը զայը էյլէտիկինի իֆատէ էյլէմիշ տիր։ Գույուտա իչինտէ զայէթ միւթէաիր համուզաթը պիւլճուսը օլտուղը անլաշըլտըղընտան, գարաթըլըլմասը լիւզումը էմր օլունմըշ տըր։

—Զարշանպա գազասընտա մուգիմ Հաճը Եօրկի աղանըն մախտումը 25 եաշընտա Թէօֆիլօսը՝ խանէլէրի իւսթ գաթընտաքի եաթագ օտասընտա րէվօլվէր իլէ Թէլէֆը նէֆս իթմիշ տիր։ Իպգէրինտէ զուհուր իտէն Բումճա եազըը պիր վասիյէթնամէ՝ Թէլէֆը նէֆսին պիլտիրիյոր։

—Գրիգոր էֆ.ին՝ Տէրսաաթէ Պիտայէթ Հուգուգ մահքէմէսինտէ իգամէ էյլէտիկի տավատա եալան էէրէ եէմին էյլէմէսինտէն տօլայը մաղնուսալէյհ օլան Սարգիս էֆ.ին 6 այ հապս իտիլմէսինէ՝ Տէրսաաթէ Իսթինաֆը ճինայա մահքէմէսինտէն գարար վէրիլմիշ տիր։

—Մանթաշեանլարըն Ռուսիատաքի թիճարէթխանէսի տիրէքթօրը Ատաքէլ էֆ. Սարուխանեան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Տիւնքի բազար կէճէսի Թէբէ Գաշը պէլէտիյէ պաչչէսինտէ ֆէվգէլատէ գալապալըգ օլտուղը հալտէ միւքէմմէլ կէճէ չէնլիկինի վուգու պուլմուշ, վէ բէք զիյատէ մուվաֆֆագըյէթ պուլմագլա, հազըրուն թարաֆընտան ալգըշլար վուգու պուլմըշ տըր։ Մէզգիւր պաղչէ մուսաֆիրէն զայէթ կիւզէլ մօրսօլարը տախի չէնլիկլէրէ բէք զիյատէ չալըշըմ վէրմիշ տիր։ Իշպու չէնլիկլէր հէր բազար ազշամը վուգու պուլաճագ տըր։

—Էնգուրէ, Գօնեա, Գասթէմունի, Թրապիզօն վիլայէթլէրի արազիսի գուվվէի ինպաթիյէճէ բէք պէրէքէթլի օլտուղը հալտէ, մաթլուպ տէրէճէտէ իսթիֆատէ իտիլէյէրէք, վէ վիլայէթլէրտէ զիրաաթ կէրի գալմըշ վէ հալ պու քի Թիւրքիանըն էն միւհիմ մէնպաը՝ սէրվէթը զիրաաթիյէսինտէն պիրի տէ զիրաաթ պուլընմըշ օլտուղընտան, պունըն [illegible] Թէրագգըյաթը Թէմին իլէ [illegible] հէյէթը Թէֆթիշիյէսինէ լայիգ [illegible] Թանզիմ իտիլմիշ իտի։ Մէզգիւր լայիհալար ախիրէն Թիճարէթ [illegible] գապուլ [illegible] Թիճարէթ վէ Զիրաաթ Սէնայի օտասընտա կէօնտէրիլմիշ, վէ օրաճա լէտէլ մուայէնէ Թէրագգըյատը զիրաաթ իչիւն միւնասսըպ օլան մատտէլէրի ֆէվգէլատէ չայանը տիգգաթ վէ էհէմմիյէթ կէօրիւնմիշ օլտուղընտան, իճրաի իճապը խուսուսընտա մուամէլըթըլազըմ իֆասընը Թէգարէթէ միւչարէլէյհա Թըրզ ու իճար զըլընմըշ օլտուղը, վէ խուսուսը մէզքիւրէ միւթէֆէրրի մուամէլաթըն տէրաուտէ իգմալ պուլընտուղը իշիտիլմիշ տիր։

—Պու սապահ Հայտար Բաշատան քէօբրիւյէ կէլէն պիր գայըգտա պիրպիրէ ֆէնալըգ կէլէրէք, աղզընտան վէ պուռունընտան գան կէլմէկէ պաշլայըպ, վափոր քէօբրիւյէ կէլտիկինտէ պիր Թէժէէրէ իլէ ճէզախանէյէ նագլ վէ լազըմ կէլէն Թէտավի իճրա օլընմըշ իսէ տէ, հայաթը Թէհլիքէտէ կէօրիւլմիշ տիր։

—Պաղտատ վիլայէթինին պազը մէրքէզլէրինտէ իճրաի հիւքըմ իտէն գօլէրա խասթալըղը հիւքիւմէթը մահալլիյէ իլէ աթըպպանըն թիֆա իթիքլէրի մէսաի սայէսինտէ խաֆիֆլէնմիշ իսէ տէ, անճագ սըհհիյէսի պէրքեմալ օլան քէօյլէր գաատաղլարտա Թէտապիրլէրին սըհհագզըն իճրա օլունամամասընտան տօլայը, գուհուր իտէն կէլմէքտէ տիր։ Խաստալըղըն պիր թարաֆտան խաֆիֆլէնմէսի վէ տիկէր թարաֆտան չիտտէթլէնմէսի ֆէննի Թէտապիրլէրին Թաթպիգ ու իճրասընտա ֆէվգալատէ տիգգաթը իճապ իթմէքտէ, միւգթէզիյաթըն աճիլէն իճրասը լազըմ կէլէնլէրէ իշար օլունմըշ տըր։

ՍԷԼ ԽԱՍԱՐԱԹԸ

Գօնեատան Թարաֆըմըզա իշար օլունտուղընա կէօրէ, յունիսին 4ինճի ճումաա կէճէսի սաաթ պիր րատտէլէրինտէ պաշլայըպ սաաթ 3է գատար տէվամ իտէն շիտտէթլի եաղմուրը հիչ արա վէրմէքսիզին՝ բէք չիտտէթլի վէ սաաթ 5է գատար խաֆիֆ սուրէթտէ եաղան եաղմուրտան հասըլ օլան սէյլէր՝ գասապա տէրունինտէ 3 քէօբրիւյի քեամիլէն եըգտըղը կիպի, պազը քէօբրիւլէրին այագլարընը վէ չայըն իքի թարաֆընտաքի եօլլարտան պազըլարընը տախի խարապ իթմիշ, վէ չէշմէտէն մաատա, գասապանըն քեաֆֆէի սու եօլլարընը եըգմըշ, վէ պազը վէ պազը խանէ տուվարլարը իլէ տաղ էթէքլէրինտէ պուլունան 10 գատար խանէ տախի եըգմըշ տըր։

Պու սէպէպտէն աֆիօն վէ սաիր մահսուլաթ՝ խասարաթա օղրատըգլարը կիպի, Ցովակիմեան Սահագ էֆ. նամընտա պիրի տախի եաղմուրըն տէհշէթինտէն գօրգարագ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Պօզգըր գազասընտա հասըլ օլան սէյլէրտէն հիւքիւմէթ տաիրէսինտէն պաշգա 57 պապ տիւքքեանտա 25000 ղշ. գըյմէթինտէ էմթաաի Թիճարիյէ վէ 65 պապ խանէտէ 11000 ղշ.լըգ էշեաի պէյթիյէ վէ զախիրէ վէ հէյվանաթ վէ 92000 ղշ. գըյմէթինտէ աղաճ վէ սաիրէ խասարա օղրամըշ, վէ տիւքքեան վէ խանէտէ հուսուլէ կէլէն զարար իսէ 67000 ղշ. Թախմին օլունմագտա պուլունմըշ տըր։

Պունտան մաատա գասապա ճիվարընտա ճէսիմ 2 քէօբրիւ եըգըլմագ հալինէ կէլմիշ վէ 3 խանէ տախի քեամիլէն եըգըլմըշ վէ պիր ճամի տէ [illegible]

Գօշ Աղաճ գարիյէսինտէ տախի 50000 ղշ. գատար խասարաթ վուգը օլմուշ տըր։

Զարթ, Ֆարթ, Սունարճըգ, Աֆթան վէ Թուրլը գարիյէլէրինտէ տախի բէք միւհիմ խասարաթ վուգը օլմուշ տըր։

Գօշվատա տախի չիտտէթլէ եաղան եաղմուրլար բէք չօգ խասարաթը մուճիպ օլմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼԸՆ

ՊՈՒ ԿԻՒՆ

Եօլլէն վագթը մաթպաամըզա Թէպլիղ իթտիկի Թէլէկրաֆլար տըր։

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ 26 յունիս.— Ամիրալ Ալէքսիէֆ՝ Չարա պէրվէճհը աթի պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէ իթմիշ տիր։

6 զըրհլը, 5 գրուազէօր վէ 10 Թօրբիլ չէֆաինինտէն միւրէքքէպ օլան Բօրթ-Արթիւր ֆիլօ տօնանմասը պու այըն 23ի սապահընը պիլա հատիսէ տիշարը աճըլըշ չըգմըշլար տըր։

Սէֆինէլէրիմիզ՝ լիմանտան տիշարը չըգտըգլարընտա, ուֆուգտա տօգուզ պէօյիւք սէֆաինտէն վէ 22 Թօրբիտօ սէֆաինինտէն իպարէթ օլան տիւշման ֆիլօսընը կէօրմիւշլէր տիր։

Ֆիլօ տօնանմամըզ տիւշմանը իզէրինէ հիւճում իթմիշ տիր։

Շիմտիյէ գատար պու մուհարէպէնին նէթիճէսի հազգընտա րաբօրթօ ալմատըմ։

Ժէնէրալ Սախարօֆ՝ պէրվէճհը աթի րաբօրթօ նէշր իտիյոր։

«Ճաբօնըլ իլէրի գարագօլ ասաքիրի՝ եօլլարը իւզէրինտէ պուլունան պիր չօգ քէօյլէրէ սահիպ օլտուգտան սօնրա, պու այըն 25ինտէ Գայչույա 25 քիլօմէթրօյա գատար եագլաշմըշլար տըր։

Գայչույա տօղրու Սիուեանըն չըմալ ճիհէթինտէ քէտին եօլ իւզէրինտէ Բանծիապէյ վէ Բանչանիու արասընտաքի պօղազլար՝ էլան տիւշմանըն Թահթը զապթ ու իշկալինտէ պուլունըյօրլար։

Պու այըն 24ինտէ, Ֆէնկ-Հուանկ-Չէնկին չըմալը զարպիսինտէ 25 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ վէ Հայչէնկէ կիտէն եօլ իւզէրինտէ Սարզանխուտաքի Ճաբօն ասաքիրինին իլէրիյէ հարէքէթ իթտիկի կէօրիւլմիշ տիր։

ԽՈՒՍՈՒՍԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ 26 յունիս.— Լիաօեանկտան վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու եազան եաղմուրլար սէպէպի իլէ եօլլար պօզուլտուղընտան, Թէլէկրաֆլա մուխապէրաթ միւշքիւլէշմիշ տիր։

Ճաբօն ասաքիրի տախի պու սէպէպտէն տօլայը պիր չօգ միւշքիլաթլա հարէքէաթը ասքէրիյէսինէ տէվամ իթմէքտէ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ 26 յունիս.— Գրալ Էտուարտ՝ «Հօհէնցօլէրն» եաթընտա վէրիլէն եօլլէն եէմէկի զիյաֆէթինտէ հազըր պուլունմըշ տըր։

ԼՕՆՏՐԱ 26 յունիս.— Շանկայտան իչար օլունտուղընա կէօրէ, պիր սանտալ իչինտէ մէվգուֆ պուլունան պիր Ամէրիգա կազէթասը մուխապիրի սալը վէրիլմիշ տիր։ Մումայիլէյհին րիվայէթինէ կէօրէ, Մօհալը մէզքիւրտէ պիր չօգ Ճաբօն էսիրի մէվճուտ պուլունմագտա տըր։

ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ 26 յունիս.— Վլատիվօսթօգ գումանտանը իւչ եարըմ էհալինին քեաֆֆէսինին վէ գատընլարլա չօճուգլարըն չէհրի պըրագըպ կիթմէկէ մէճպուր օլաճագլարընա գարար վէրմիշ տիր։

Գայփինկին Ճաբօնլըլար թարաֆընտան զապթ ու իշղալ օլունտուղը Թէքզզիպ օլունըյօր։

Լիտօտէնկօ միւհիմ Ռուս ասքէրը մուավէնէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 26 յունիս.— Ամէրիգա մէնպաընտան վէրիլէն խապէրէ կէօրէ, Սիմէնթինկ մուհարէպէսինտէ Ռուս զայիաթ ու Թէլէֆաթը 16000 նուֆուսա պալիղ օլմուշ տըր։

Բօրթ-Արթիւրտաքի պիր տէնիզ մուհարէպէսինտէ Ճաբօնլարըն իքի Թօրբիլ սէֆինէսի վէ իքի Թօրբիտօ քէշէրի ճէսաթ պիր սուրէթտէ բատլանտար օլմուշ տըր։

ՔԻԷԼ 26 յունիս.— Գրալ Էտուարտ «Հօհէնցօլէրն» սէֆինէսինտէ ֆամիլեայա պիր Թաամա հազըր պուլունմըշ տըր։

ԱԺԱՆՍ ՖՈՒՐՆԻԷ

ՓԱՐԻԶ 26 յունիս.— Վլատիվօսթօգտաքի մէմուրինը աքէրիյէ՝ չէհրը մէզքիւրտէն գատընլարլա չօճուգլարըն վէ իխթիյարլարըն պըրագըպ կիթմէլէրինի էմր ու Թէնպիհ իթմիշլէր տիր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

ՔԱԼԱԹԱ ՔԻԼԻՍԷՍԻՆՏԷ ԲԱԹՐԻԳ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻ

ՀԱՊԷՇ ՀԷՅԷԹԸ ՄՈՒՐԱԽԽԱՍԷՍԻ

Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինին իւչ մութթաճըրա Տաճարլարը տիւն բէք չօգ ճէմաաթլա մէմլու օլտուղը հալտէ, Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ քիլիսէի մէզքիւրըն էվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ Ս. Պատարագ այինի իճրա էյլէմիշ տիր։ Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Հապէշ հէյէթը մուրախխասըսը՝ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին իճրա էյլէտիկի Ս. Պատարագ այինինտէ հազըր պուլունմագտա օրտու պէյան

իթմիշ օլտուղընտան, Մկրտան Տ. Յովհաննէս Աւագ քահանայ իլէ Մարգարեան Գրիգոր էֆ. Բէրա-Բալլասա ազիմէթ իտէրէք, հէյէթը մուրախխասէի միւշարէլէյհայը քիլիսէի մէզքիւրէ տավէթ իթմիշ իտիլէր. Քիլիսէնին սաղ թարաֆընտաքի Դասատա Հապէշ հէյէթը մուրախխասէսինէ պիր մէվգի թախսիս իտիլմիշ իտի.

Իմբէրաթօր Մէնէլիքին ավէրլէրինտէն Ժէնէրալ Մաչաչա, Երուսաղէմտէքի Հապէշ վանքը Մէծաւորը Տ. Ապպա Ֆագաթա, պիր Հապէշ աբեղայ վէ Թերճէման Պ. Հաննա վէ Հապէշ աւուրլգատէկէտէրինտան տիկէր պիր տէլիգանը հազըր պուլունըյորլար իտի. Պու Հապէշ տէլիգատէ՛ իւլումը տաքէրիյէյի Ալէմանիյատա իքմալ իթթիքտէն սօնրա, մէմլէքէթինէ ավտէթ իթմէք իչին Տէրսատէթէ կէլմիշ իտի.

Քէզալիք Մանչէսթըրտաքի Նաւնան վէ Իրան Ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Հաջօբուլօ տախի հազըր պուլունըպ, մումաիլէյհ գօնսօլօս՛ մութանթան պիր Բաթրիգ Պատարագ այինինի կէօրմէկէ արզու պէյան իթմիշ իտի. Ժէնէրալ Մաչաչա՛ իւնիֆօրմա լապիս օլմալըպ, անճաղ սատէ պիր սուրէթտէ կիյինմիշ իտի. Հապէշ հէյէթը մուրախխասէսի՛ ճանը սըգըլմագըզըն սօնըն գատար մէրասիմտէ հազըր պուլունմըշ վէ Ս. Պատարագ այինինի վէ մէրասիմը սաիրէյի քէմալը հիւրմէթ ու րիայէթլէ վէ իթինատաթլա սէյր ու թէմաշա էյլէմիշ տիր. Տ. Բաբգէն վարդապետ Ս. Պատարագըն միւհիմմ վէ էսասլը ֆգրալարընը Ֆրանսըզ լիսանըյլա իյզահ իտիյօր իտի իսէ տէ, ճէմաաթըն քէսրէթինտէն պիր հարարէթը չէտիտէ հիւքմֆէրմա օլմագտա օլտուղընտան, պիր արա միւսաֆիրլէրի տըշարը տավէթ իթմէք իսթէնմիշ իսէ տէ, միւսաֆիրլէր գաթեն սըճագա չօգ ալըշըգ օլմագլարընը վէ պինաէնալէյհ սըգըլմամագլարընը քէմալը նէզաքէթլէ պէյան էյլէմիշլէր տիր.

Պատարագ էնասընտա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի պիր քարոզ սէօյլէմիշ վէ Խրիսթիյանըն վէզաիֆինտէն վէ սօնըրա խուսուսիյէթ[illegible] սաիրէտէն պահս էյլէմիշ վէ Մատթէոս Ուռհայեցունին պիրինճի տէֆա օլարագ Հապէշիսթանըն վարլըղը իթթիֆակինի վէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչտէն 40 սէնէ գատար սօնըրա Ֆրումէնտիոս չըգըպ Հապէշիսթանտա Խրիսթիյանլըգ Լուսաւորիչի օլտուղընը, վէ Ֆրումէնտիոսըն Աթանասիոսըն Ձեռնադրութիւն ալտըղընը վէ սաիրէյի սէօյլէմիշ տիր.

Տ. Բաբգէն վարդապետ՛ պու սէօզլէրի՛ Հապէշ հէյէթը մուրախխասէսինէ Ֆրանսըզճա թէրճէմէ իթմէքտէ պուլունտուղընտան, հէյէթը միւշարէլէյհա՛ բէք զիյատէ մէմնուն օլմուշ տըր.

Ս. Պատարագ մէրասիմի էնասընտա Հապէշ հէյէթը մուրախխասէսի՛ «Ողորմեա» վէ «Մասն» վէ Խաչահանգիստ սալընտա իչթիրագ իթմիշ տիր.

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՛ ալայ իլէ Խորհրդարանտա էնտիկինտէ, գաքու էօնինտէ Զաթը հազրէթը Բաբիկյանինին թէզայիւսը էօմր ու իգպալը Շէհինշահիլէրի իչիւն Թէմէննիյաթը խալիսանէտէ պուլունմուշ տըր.

Միւսաֆիրլէր՛ Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա տավէթ օլունուպ, պիր ազ սօնըրա տա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՛ օրայա միւվասէլէթ իթմիշ օլտուղընտան, օրատա Ժէնէրալ Մաչաչա, վէ տիկէր րուհանի վէ ճիսմանի զէվաթ՛ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին էլինի պուս իթմիշլէր տիր. Խորհրդարանտա քէզալիք Ասլանեան Տ. Ներսէս Եպիսկոպոս իլէ Տ. Վահրիճ, Տ. Բաբգէն, Տ. Եղիշէ վարդապետլէր վէ Մկրտան Տ. Յովհաննէս Աւագ քահանայ վէ Գալաթա քիլիսէսի բաթօսլարը, վէ Բաղ. Ժողովատն Խաչերեան աթուֆ. Գրիգոր էֆ. հազրէթլէրի իլէ Խնամակալութեան հէյէթինտէն Եսայեան Յակոբ, Հարէնց Մագսուտ, Յակոբ Յակոբօֆ, վէ Մուրատեան Յովհաննէս էֆ.լէր, Ֆէսճեան Արիս, Տէմիրճիպաշեան Եզիա էֆ. վէ տիկէրլէր հազըր պուլունմըշլար տըր.

Ժէնէրալ Մաչաչա՛ Էրմէնի Քիլիսէսինին պէօյլէ մութանթան պիր գիյնէթը րուհանիյէսինտէ հազըր պուլունտուղընտան տօլայը պէյանը մէմնունիյէթ էյլէմիշ տիր. Բէգա հէյէթը մուրախխասէնին տիկէր ազասը տա պէյանը մահզուզիյէթ էյլէմիշլէր տիր.

Քէզալիք Մ. Հաջօբուլօ տախի Էրմէնի Քիլիսէսինին պէօյլէ պիր մէրասիմը րուհանիյէսինի կէօրմիւշ օլտուղընտան տօլայը պէյանը մէմնունիյէթ վէ մահզուզիյէթ իթմիշ տիր.

Տ. Ապպա Ֆագաթա՛ պիր սիւվալէ ճէվապէն, Հապէշ Քիլիսէսինին Օրթօտօքս Քիլիսէսի իլէ պիրլէշթիրմէք նիյէթի պուլունտըղընը րէտտ ու ճէրհ էյլէմիշ տիր. Միւքաալէմէ՛ պիր արտ Էրմէնի Քիլիսէսինին իթիքատաթը սահիհէսի իւզէրինէ տէօնմիշ, վէ [illegible] օլունմըշ տըր. Հապէշ Քիլիսէսի՛ էն զիյատէ Էրմէնի Քիլիսէսինէ մէյլ իթմէքտէ օլուպ, հէյէթը մուրախխասէ՛ պունը կէօզէ չարպտըրմըշ, վէ պու խուսուս՛ Երուսաղէմտէ Էրմէնիլէրին վէ Հապէշլիլէրին մէրասիմը րուհանիյէսի պիրլէքտէ իճրա օլունմասըյլա տէյլիլլէնմագտա պուլունմըշլար.

Պու արատա միւսաֆիրլէրէ սիւտլի գահվէ վէ կէվրէկ իքրամ օլունմըշ վէ իհթիրամաթ ու թազիմաթ իճրա իտիլմիշ տիր.

Պիր ազ սօնըրա Հապէշ հէյէթը մուրախխասէսի Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրիյլէ վէտաալաշմըշ վէ Տէրսատէթտէն միւֆարէգաթ իթմէգտէն էվվէլ Էրմէնի Բաթրիգխանէսինի տախի զիյարէթ իթմէկէ պէյանը արզու էյլէմիշ տիր.

Պիր ազ սօնըրա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Գալաթատան միւֆարէգաթ իտէրէք, Պէյօղլունտա իգամէթկեահընա ավտէթ էյլէմիշ տիր.

—

Տիւնքի բազար կիւնիւ Իւսկիւտարտա Պաղլար-Պաշընտա Ալէաթճեան ֆամիլեասը խանէսինտէ, Շէհր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Տէր-Ներսէսեան սատտ. Տիգրան էֆ. հազրէթլէրինին մախտումը մաթպաաճը վէ քեադըտա Թիւճճարը Վահրամ էֆէնտի Տէր-Ներսէսեան իլէ Օր. Նէկտար Մ. Ալէաթճեանըն նամզէտլիկի՛ թարաֆէյնին ագրապա վէ թէալլուգաթը հազըր պուլունտուղու հալտէ իճրա օլունարագ մէֆիունիյէ իչրա իտիլմիշ տիր. Պու միւնասէպէթլէ թարաֆէյնէ թէպրիքեաթըմըզը պէյան իտէրիզ.

—

Տիւն Օրթաքէօյ Էրմէնի Գաթօլիք Ս. Գ. Լուսաւորիչ քիլիսէսինին նէվմը մախսուսը օլտուղընտան, Կ. Բաթրիգ վէքիլի հիւրմ. Աւետիս Արքեպ. Արփիարեան Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ վէ գարիպէ մէզքիւրէտէն վէ Պէյօղլունտան էրքէք գատըն բէք չօք ճեամի հազըր պուլունմըշ տըր. Հիւրմ. Տ. Սահակ Արքեպ. Հաճեան վէ հիւրմ. Տ. Ներսէս Եպիս. Ճնտայեան իլէ Անտոնեանլար Աբբահայրը Հ. Ռափայէլ Ծ. Վ. Միասեան վէ Վիէննա Մխիթարեանլար Միաբանը Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Գալէմքեարեան վէ տիկէր վարդապետլէր Բաթրիգխանէ խաւրէ մէճլիսի ազասընտան սատտ. Բէօզէեան Անտան էֆ. հազրէթլէրի իլէ Գարապաչեան Յովհաննէս էֆ. վէ տիկէր զէվաթը մէբթեսէրէ հազըր պուլունմըշ, վէ Պատարագ էնասընտա Գատուհանեան Վ. միւնասիպ պիր քարոզ վէրմիշ տիր. Քիլիսէտէն չըգըլտըգտան սօնրա մէջլէ սալօնընտա Թաղ. Խորհուրդ Թարաֆընտան լազըմ կէլէն հիւրմէթ իճրա, վէ [illegible] Թաղ. Խորհուրդ Աանսասընը Սահաֆեան էֆ. Միսաքեանլը խանէսինտէ Թատամ տավէթ օլունմըշ տըր.

—

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱԹԹԱԽԱՆԷՍԻ

[Էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէն մէվամ]

[illegible] ումը տեղւոյն ալգայիններէ հաւաքեալ 525 ղղ.ի հանգանակութեան մասնակցած են՝ Տ. Խորէն քահանայ Կէօզիւմեան 20, Նուբիճան Մարտիկեան 40, Մ. Թովմաս Նալպանտեան 28, Նալպանտ Նիկօղոս 27, Յարութիւն Խաչբատայեան, Մ. Մելքոն Քիւրճեան, Յակօբ Նալպանտեան 20ական, Սահակ Երամեան 15, Բարսեղ ամի 14, Պետրոս Աղպրճեան 10, Թորոս Յովհաննէս Գիլէճիքցի եւ զաւակունք 25, Զաքէոս Պէրպէրեան, Միքայէլ Գոճապըլըզեան, Տիկին Հոփփսիմէ Լարտճեան, Արշակիր Փիլիկեան, Յովհաննէս Խաչատրեան, Համբար Շանլեան, Թորոս Մարտիկեան, Կարապետ Տէր Մատթէոսեան 10ական, Մատթէոս Կէօզիւմեան, Մ. Նշան Սէֆէրճեան, Վարդան Մ. Յարութիւնեան, Գրիգոր Աշըլեան, Օննիկ Բօյաճեան, Սարգիս Մանկիկեան, Եսայի Քիւռնըց, Յարութիւն Պէրպէրեան, Նուբիճան Տէր Գասպարեան, Յակոբիկ Գաբիկեան, Մընակ Կիւմիւշեան, Մ. Ոսկեան, Յարութիւն Շէրպէթճեան, Միսաք Գուգուլեան, Զատիկ Զալլուեան, Գ. Սրբապեան, Աստուր պատուելի, Ստեփան Մ. Եօղուպեան, Պետրոս Զագըրեան, Ղազարոս Լէպլէպիճեան, Թոխմախար Մէհմէտ էֆ., Թոխմախար Հաֆըզ էֆ., Արիստակէս Պէրպէրեան, Կարապետ Մակարեան, Փիլիպպոս Քիթապըզեան, Նազարէթ Քիւրճեան, Մկրտիչ Նորգիւղցի, Բարունակ Հայրապետեան, Յարութիւն Զէնկիլերցի, Սերովբէ Լարտճեան, Տ. Նիկողոս քհն., Մաճի Ստեփան, Գոլոտա Քէթապօղլեան, Կարապետ Մանուէլեան, Համբարձում Տօսիկեան, Պօղոսիկ Սարգեան, Պետրոս Մանուկեան, չիլինկիր Վահան, Ոսկիան Խաչլոյեան, Մամբրէ Զալլուեան, Յակոբ Աղճըլեան 5ական, գումար 525, ընդհանուր գումար 10756.20 ղրուշ։

(Տէվամը)

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՊՈՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԷԵՆԻ ՊԻՐ ՏԷՆԻԶ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՏԷՕՐԹ ՌՈՒՍ ԶԸՐՀԼԸԼԱՐԸՆԸՆ ԳԱԹՄԱՍԸ ՎԷ ԽԱՍԱՐՏԻՏԷ ՕԼՄԱՍԸ

Թօքիօ 25 յունիս.—Րիւթէր Թէլէկրաֆ աժանթէսինին պէյանընա կէօրէ, ամիրալ Թօկօ՛ յունիս 23տէ (բէնճշէնպիհ) Բօրթ-Արթիւր էօնինտէ պիր տէնիզ մուհարէպէսի վուգու պուլտուղընու տաիր պիր րաբօրթօ թանզիմ վէ թագտիմ իթմիշ տիր. «Բէրէսվիէթ» սէֆինէսինէ միւշապիհ պիր Ռուս զըրհլըսը պաթմըշ վէ «Սէվաստօբօլ» զըրհլըսընա միւշապիհ պիր զըրհլը իլէ «Տիանա»յա պէնզէյէն պիր գրուազօր՛ մուհարէպէյէ իշթիրաք իտէմէյէճէք հալէ կէլմիշլէր տիր. Ճաբօն զըրհլըլարը պիր կէօնա խասարաթա ուղրամամըշլար տըր.

Ամիրալ Թօկօնըն Թէլէկրաֆընա նազարէն, մումաիլէյհ՛ բէնճշէնպիհ կիւնիւ Ռուս տօնանմասընըն Բօրթ-Արթիւր մէտխալինտէ կէօրիւնտիւկինի իշիթմէսի իւզէրինէ, Թէքմիլ Ճաբօն սէֆինէլէրի իլէ հագլաշմըշ, վէ ֆիլհագիգա տուշման տօնանմասընա թէսատիֆ իթմիշ տիր. Պու [illegible] օ կէճէ ([illegible]) 5 գրուազօր վէ 14 Թօրբիտօ խարապ իտէն սէֆինէսինտէն իպարէթ իտի. Ինթիմալ կէօրէ պու ֆիլօ ալըգ տէնիզէ չըգըպ ճէնկլաշ աղըրու կիթմէք ֆիքրինտէ իտի. Ճաբօն Թօրբիլ Թագըմլարը իտէն սէֆինէլէրի տէրհալ տուշմանըն իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, Թօրբիլէր աթմըշլար վէ պիր Ռուս զըրհլըսը իլէ պիր գրուազօր պաթըրմըշլար տըր. Ճաբօնլարըն Շիրագումօ նամ Թօրբի խարապ իտէն սէֆինէսինին գուլէլէրի խասարաթա օլմուշ վէ Թաքֆէտէն Թէլէֆ վէ մէճրուհ օլանլար տա պուլըմըշ տըր. Տիկէր 3 Թօրբիլ սէֆինէլէրի տէ խասարաթէ օլմուշլար տըր.

* * *

ԳԱՐԱ ԽՈՒՁԷՐԻՆՏԷ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

Բէթէրսպուրկ 25 (Ռէսմի).—Ժէնէրալ Զախարօֆտան պու կիւնքի թարիխլէ Ռուս էրքեանը հարպիյէսինէ վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, յունիսին 23ինճի սապահընտան պէրու տիւշման քէնտի իլէրի հարաքէթինի Հայչուլա գատար տէվամ իթմիշ տիր. Օ կիւնիւ աղշամա գատար սիլահ աթըլմագա տէվամ օլունմըշ վէ տիւշման պէօյլէճէ խասարաթա ուղրամըշ օլմուշ տըր.

Յունիս 21 վէ 22տէն պէրու Ճաբօնլըլար Սանտիտօ քէօյինի զապթ իթմիշլէր իտի իսէ տէ, 22ինճի կիւնիւ աղշամըյա օրասը միւֆրէզէլէրիմիզտէն պիրինին Թագիպի իւզէրինէ պօշալթմըշլար տըր. Յունիս 23տէ տիւշման միւֆրէզէլէրտէն պիրի Պիրու գույպինտէ բիյատա միւֆրէզէլէրիմիզտէն պիրի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ վէ Սանտիտօտա միւֆրէզէմիզ կէրի չէքիլմէկէ մէճպուր օլմուշ տըր.

Հալ պու քի Ճաբօնլըլար՛ Սիազօ-Թունկ գույպինտէքի Թէրէլէրտէ թօբլանմըշ օլտուգլարընտան, տաղ թօպճուլարըմըզ աթէշինէ մուգավէմէթ իտէմէյէրէք, օրասընը Թէրք իթմիշլէր տիր. Մուախխարէն միւֆրէզէմիզին Թագիպէ իտիլմէսիյէ ուճում Ճաբօն միւֆրէզէսի իւզէրինէ հիւճում իտիլմիշ տիր. Տիւշման ինթիզամսըզ պիր հալտէ կէրի չէքիլմէկէ մէճպուր օլմուշ վէ Թօբլարըմըզ անլէրին իւզէրինէ աթէշ իթմէկէ տէվամ էյլէմիշլէր տիր. Պու մուհարէպէտէ պիզտէն (Ռուսլարտան) 7 քիշի Թէլէֆ վէ 18 քիշի մէճրուհ օլմուշ տըր.

Յունիս 23տէ պիր Ճաբօն միւֆրէզէսի Լինտիանքէ գույպինէ խուսուսյա տիւշիւպ, 15 քիշի Թէլէֆ վէ խա մէճրուհ օլմուշ տըր.

Յունիս 24տէ միւֆրէզէմիզ տիւշմանըն սօլ ճէնահը իւզէրինէ պիլհիւճում, անլէրի իչղալ էյլէտիքլէրի պիր գաչ նօգտատան կէրի բիւսկիւրթմիշ տիր. Տիւշմանըն իչղալ էյլէտիկի պայլըճա նօգթատաքի սաքէրի աթէշէ տահա զիյատէ օլտուղը Թէհտիտիւ էյլէտիքտէն սօնրա, Ռուս սաքէրի քէմալը ինթիզամլա Սալմագեայ չէքիլմիշլէր տիր.

Բէթէրսպուրկ 25.—Բօրթ-Արթիւր էօնինտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ կրանտիւգ Սիրիլին կէօսթէրտիկի մէթանէթտէն տօլայը, Զար հազրէթլէրի միւշարէլէյհէ պիր ալթուն գըլըճ հէտիյէ իթմիշ վէ իւզէրինէ չէճաաթին տաիր իպարէլէր գազը օլընմըշ տըր.

Ժէնէրալ Գուրօբաթքինին օրտուսընըն սաղ ճէնահը իւզէրինտէ պէօյլէ պիր մուհարէպէյէ պաշլանտըղը սէօյլէնիյօր.

Լոնտրա 25.—Տայմի աժանսընընտա պիր լազըմըն բաթլամասընտան պիր Ճաբօն գրուազէօրինին զարգ օլտուղընա տաիր պիր Թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմիշ տիր.

Բարիզ.—Մուգաէնտէն իչար օլընտըղընա կէօրէ, Ռուսիանըն 10ընճը օրտուընըն օրայա միւվասէլէթինէ պէքլէնիյօր. Մէզքիւր օրտուընըն միւվասէլէթինտէն սօնրա, Ժէնէրալ Գուրօբաթքինի չիտաէթլի պիր հիւճումէ պաշլայաճագ տըր. Ռուս օրտուընտա չիմտիքինթէ Թէսարիքեաթ կէօրիւլիւյօր.

Թօքիօտան իչար օլընտըղընա կէօրէ Վլատիվօսթօք Ռուս ֆիլօսընըն էէնիտէն աէնիզին աչըլըպ չըգըպ, Ճաբօն ֆիլօսընա Թէսատիւֆ իթմիկի վէ չիտաէթլի պիր մուհարէպէ վուգու պուլտըղը չայի օլմուշ տըր.

Մուգաէնտէն իչար օլընտըղընա կէօրէ, 115,000 Ճաբօնլըլար՛ Գայբինկ իւզէրինէ եւրիւմէքտէ տիրլէր.

Տիկէր պիր Թէլէկրաֆ տա՛ Ճաբօնլըլարըն չիտաէթլի պիր մուհարէպէտէն սօնրա Գայբինկի զապթ իթտիքլէրինի պիլտիրիյօր.

* * *

ՄՈՒՆԹԷՀԱՒ ՇԱՐԺ ԱՀՎԱԼԻ

Ճաբօնլար՛ չիմտիյէ գատար իճրա էյլէտիքլէրի պիլումում հարաքէթը տաքէրիյէյի կիզլի Թութմագ խուսուսընտա չայանը հայրէթ պիր իգթիտար կէօսթէրմիշլէր տիր. Պունլար, մուվաֆֆագըյէթլէ Նէթիճէլէնէն պիր մանօվրա հազըրլամագը Թաֆսիլաթ վէ Թէֆէրրուաթը պիլէ պիլտիրմէյօրլար. Ճաբօն բարօրթօլարընտա վուգու պուլան մուհարէպաթա հանկը սընըֆ սաքէրին իչթիրաք էյլէմիշ օլտուղընը պիլէ կէօրմէք գապիլ օլմայօր. չայէտա միւթէնատ օլմագ իւզրէ պու պապտա պիր Թաֆսիլաթ վէրիլմիշ իսէ՛ օ տա Ֆըրգանըն նումէրօսընը պէյան ու իրատ էյլէմէքլէ իքթիֆա իթմէքտէն իպարէթ տիր.

Պիր մուհարէպէտէ Թէմէյյիւզ իթմիշ օլան ալայ, Թապուր խասթա պիր գօմանտանըն իտարէսի սուքիւթ իլէ կէչիշտիրիլմէք, Ճաբօնլար իչին Թէվգէլատէ հալը էհէմմիյէթ պիր իչթիյաճ կիպի Թէլագգի օլունմագտա տըր. Ճաբօնլարըն պուլունան մագսատ հէր աիւրլիւ ահվալ ու հարէքեաթը տաքէրիյէյի կիզլի Թութմագտըր. Հէր իքի մուհարիպ մուհարէպէյէ գոմանտա իտէճէք պիր գօմանտանըն իսմի մէկնուպի խուսուսիյէթէն չըգըպ Թէլէկրաֆլարտա կէօրիւլէճէք օլուրսա՛ պունըն հանկը ալայ վէ Թապուրա մէնսուպ օլտուղը մասլում օլահաղընտան, մէյտանը հարպտա հանկը ալայ վէ Թապուրըն հազըր պուլունտուղը տախի տիւշմանճա գօլայլըգլա քեշֆ իտիլմիշ օլուր քի, պու պիթթապ Ճաբօնլարըն մէնաֆիինէ մուղայիր տիր. Ճաբօնլար պու խուսուստա օ տէրէճէ պէօյլէ պիր ինթիզամ վէ տիգգաթ իպրազ իտիյօրլար քի, պունա հայրէթ իթմէմէք գապիլ տէյիլ տիր. Խուսումէթին պաշլանկըճընտան պու կիւնէ գատար 4-5 այ կէչտիկի հալտէ, մէսէլա 4ինճի գօլ օրտուընըն հանկը գօ-

)(71)(

ՄԻՒՍԻՒ ԼԸԳՕԳ

Ա՜հ, պէնիմ օթէլիմ չէօհրէթինի ղայպ իտէճէք...

Մատամ Միլէրի Թէէմին իթմէք վէ միւթէսելլի գըլմագ իչիւն էնէյինէ օղրաշըրլար։

Պուննըն իւզէրինէ ճիվարտա պիր չիլինկիր պուլընըպ, կէթիրիլմէսի իչիւն ատամ կէօնտէրտիլէր։

Բազարտան պէրի քէնտիսինտէն պիր նիչանէ կէօրիւլէմէյէն տատմըն օտասընա չըգըլըր վէ օտայը աչըլըր։ Լըգօգ՛ էչեանըն իւզէրինէ աթըլըր։

Ա՜հ... խայր տէմէկէ մէճալ եօգ. պունլար Լարըբիկտէն կէլիյօր, չըմէնտիֆէր իտարէլէրի Թարաֆընտան էչեանըն էօթէսինէ պէրիտինէ հարըշտըրըլտան քիւչիւք քեաղըտ պունը իսպաթ իտիյօր։

Պու բազէթի ալըրլար. մաղնունըն խապէր վէրտիկի էչեանըն քեաֆֆէսի պուլըրտա պուլընը. Լըգօգ պուլընտըղը հէրտէ վիւճուտը պուզ կիպի օլարագ գալմըշ իտի. պէհթ ու հայրէթլէ պու էչեայը պիր տօլապըն իչինէ գօյուպ քիլիտլէյէն գօմիսէրէ պագըյօր իտի։ Պու տօլապըն անախթարընը ալըր չըգար։

Ագըլ վէ ֆիքրի բէրիշան պիր հալտէ տըշարը չըգար. Նէրէյէ կիտէճէքինի պիլմէտէն, սօգաքտա տոլաշըրտա չալըշըյօր. Լըգօգը պու հալտէ կէօրէն պիր քիմսէնին սէրխօշ օլտուղընա հիւքմ իտէճէքլէրինտէն չիւպհէ եօգ իտի։

Պու սէնէ Բագգալեանըն սալը կիւնիւ բէք սիւրուրլը կէչմիշ իտի։

Եարը կէճէյէ տօղրու Մ. Լըգօգ Մարիէնպուրկ օթէլինի թէրք իթմիկի զէման սօգագլար կիւնտիւզ պիր սէյր գէմիսը կիպի գալապալըգ վէ գահվէխանէլէր էրպապը զէվգ ու սէֆա իլէ տօլու իտի։

Լըգէն կէնճ բօլիսին գալպինտէ զէրրէ գատար մէսէրրէթ ու ֆէրահ եօգ իտի. գալապալըգըն ֆարգընտա պիլէ վարմագսըզըն իչլէրինէ գարըշմըշ վէ սօգագըն կիւրիւլթիւսինէ հէվալէի սէմը իթմէտէն իթթիքօրզին եօլունտա իլէրիլէմէքտէ պուլունմըշ իտի։

Լըգօգ հէմ եօլունտա տէվամ վէ հէմ տէ չու ֆիքր ու միւթալէատա պուլունըյոր իտի.

—Էվվէթ, մէսէլէ գահիր օլտու. պէնիմ ֆարզիյաթըմ խայալաթտան պաշգա պիր չէյ տէյիլ իմիշ։ Թէհարրիյաթըմ տա զուհուր կէլմէ պիր պօզ օլտու տըր. [illegible] պիր զարարլա վէ պիր չօգ քիմսէլէրին իւթիհամընա հէտէֆ օլարագ, հէնէ չէքիլմէլիյիմ։

Պէօյլէ ճառտէյէ վարըլ օլունճա, զիհնինէ Թէպաատուր իտէն պիր ֆիքր միւթէսելլի գըլտը վէ իւշիւթիւէք մէրթէպէտէ պիր տէօնտիւ։

—Ա՜հ, պէն ահմագըմ.—տիմէքտէն քէնտինի ալամատը, էլիւլէ ալնընա չիւռտէ վուրույօր իտի։

—Նազարիյաթ ճիհէթինէ քէնտիմտէ պու գատար գուվվէթ կէօրտիւկիմ հալտէ ամէլիյաթտա կէչինճէ, պու տէրէճէ գաֆիլէթ հէօս իթմէքլիկիմ գապիլ մի տիր։ Ա՜հ, պէն հէնուզ չօճուղըմ, զայէթ էհէմմիյէթսիզ պիր չէյ պոտա ճօլումը չաչըրթըյօր, Թէլաշա տիւչիւյօրըմ, զիհնիմ պէրիշան օլույօր, Թէֆէքքիւր վէ միւլահազա իգթիտարընը պիլէ ղայպ իտիյօրըմ։

Սօուք գան իլէ տիւչիւնէլիմ,

Պիզի չիմտի չաշըրթան պու մաղնունըն էվվէլ էմրէ նէ՛ նազարըլ պագգըզըմ վէ նէ՛ սուրէթլէ հիւքմ իթթիմ։

Քէնտի քէնտիմէ տէտիմ քի, պու սատամ ղայէթ ազըլը վէ միւրաճէթի [illegible] պէրապէր բէք չօգ Թէճրիպէլէր կէօրմիշ, [illegible] իթթիքթէն սօնրա, Թէտղիգաթըմ Թէքմիլ օլմագ իչին քալան պիր չէյ իսէ պոյու. հէլէ պիր պագալըմ։ Էվվէլէ, էվվէլ պիր չիւպհէ [illegible] վէ ալտանմագ իմքեանը վարմըտըր պու պապտա չիւպհէ [illegible]

Հալպուքի պագալըմ... գահիր հալէ նէ տէրէճէ ֆարգըյաթըմտա վէ Թախմինըմ... խախ... զէման պիր գատար հազըզըմ վար... խաթա

մուհաքէմէ վէ մանթըգ տէնիլէն չէյին զէրրէ գատար հիւքմ վէ միւճաթալաչ եօգ.

Կէնճ բօլիս պու ֆիքր ու միւլահազա իւզէրինէ քէնտինէ կէլտի վէ սիւրաթլէ քէնտի ֆիքրէն տէտի քի,

—Եալընըզ պու նազարիյէ ժուրօլըն էօնինտէ սէօյլէմէկէ կէլմէզ։

Լըգօգ՛ էֆքեար ու միւլահազաթընըն ճէրէյանընտա մէյտան վէրմէտի, չիւնքի բագըճան իթթիրկի խանէնին գարուսընտա կէլմիշ իտի. գապույը չալտը, աչըլտը։

Տէօրթ գաթըն նէրտիվէնինի եավաշ եավաշ չըգըպ, քէնտի օտասընըն պուլընտըղը գաթա կէլինճէ, գարանըլըգտա պիր սէտա քէնտինէ խըթապ իլէ տէտի քի,

—Սի՛զմիսինիզ, Մ. Լըգօգ։

Պու սիւվալէ ճէվապէն վէ քէնտինի պու վագթ պէքլէյէն չախսը խըթապէն տէտի քի,

—Էվվէթ, պէնիմ. ֆագաթ սիզ քիմսինիզ։

—Պագըմ Աստէնէ։

—Օ՛, սէֆա կէլտինիզ. սէնի սէօյլէտէն Թանըյամատըմ։ Հալտէ իչէրիյէ կիրէլիմ։ Լըգօգըն մէսքէնինէ կիրտիլէր, չամատանը եագտըլար. Իչթէ պու վագթ կէնճ բօլիս քէնտի իւիթիյար բէֆիգինին սիմասընը կէօրտիւ։ Եա՜ Բապպի, հէմ տէ նէ՛ հալտէ...

Զամուր իչինէ պաթմըշ պիր քէօրէքտէն տահա բէս օլուպ, բէտէնկէօթը իւզէրինտէ պին տավարըն քիրի վէ չամուրը կէօրիւնմէքտէ վէ չարգասընըն նէ րէնկտէ վէ նէ չէքլտէ օլտուղընը պիլմէք գապիլ օլամամագտա իտի։

Կէօզլէրի գանլը վէ Թիթրիգ. պըլըգլարը ղըլըղը պէրտաշէ պիրագ աշաղը տէօքիւլմէքտէ իտի։ Ազըլընտա սանքի գանլը զեանտ իւլկէ կէլմիշ կիպի պօզ էչէրէ չէնկէլէնիպ օլու-լայան վուրույօր իտի. պագըլտան տէ Թիրքիւլմէք իւզէրէ չարպըլըյօր իտի. պիչարէ գուրպէթ... միւզթէտէր օլմայոր իտի։

—Պանա ֆէնա հապէրմի կէթիրիյօրսընըզ.

Լըգօգ՛ իհթիյար բօլիսին հալինէ պիր նազարը տիգգաթ աթֆընտան սօնրա պու սիւվալէ իրատ իթթի։

—Ֆէնա՛։

(Տէվամը)

մանտանըն գօմանտասընտա օլտուղը մալիւմ տէյիլ տիր. Հաթթա միւթելիֆ ֆըրգալարըն պիլէ մէնսուպ օլտուգլարը օրտուլարը թային իչիւն ուզուն ուզատըյէ թէտգիգ վէ թաամիգ իթմէք իգթիզա իտիյօր.

Իշթէ Ճարօնլարըն չիմտիյէ գատար պու տէրէճէ պէօյլէ պիր ինթիզամ կէօսթէրէմէտիքլէրի հալտէ՝ տէնկիզ կիւն Թօքիօտա անըրզըն ըզհարը իւմիտիյէթ իտիլմիշ օլմասը օ տէրէճէ չայանը հայրէթ տիր. Թօքիօտան վարիտ օլան պիր թելեկրաֆա՝ ամիրալ Գամիմուրանըն Ռուս տօնանմասընտա ահէթիշմէտէն իսսիւլ հարէքէաթընա ավտէթ էյլէտիկի պէյան ու իլան իտիլմիշ տիր. Թելեկրաֆըն պազը ֆըգրալարը՝ տօղրու, պազըլը տա էսասըզ տըր.

Ռուս սէֆինէլէրինէ ահէթիշմէտիկինէ տաիր օլան ֆըգրա տօղրու տըր. Անճագ միւթէյագըզըր, խանի Վլատիվօսթօգ տօնանմասընա գարշը իճրա էյլէտիկի թաագիպաթտան միւֆարէգաթ վէ իսսիւլ հարէքէաթընա ավտէթ էյլէմէսինէ տաիր օլան ֆըգրա բէք օգատար մէզաբինը հագէգաթ կէօրինմէյօր. Ճարօնլարըն չիմտիյէ գատար թաագիպ էյլէտիքլէրի մէսլէք՝ ինթիզամ վէ սիւքիւթտէն սարֆը նազար իտէրէք, պու մէյտանէ պիր Թելեկրաֆ նէշր իթմէլէրի պիզզէ չիւպհէլի տիր. Ֆիքրիմիզէ գալըրսա Թօքիօտան թէլլաղուհ իտէն պու Թելեկրաֆտան մագսատ՝ Վլատիվօսթօգ գօմանտանընա էմնիյէթ պախշ իթմէք վէ պու սուրէթլէ Վլատիվօսթօգտա ավտէթ իտէճէք գրուազէօր տօնանմասը իւզէրինէ Բօսիֆօրի խախստ Պէօյլէք Բէթրօ քէօրֆէզինտէ սիբէր ամէզ Ճարօն տօնանմասընըն ֆարգ պիր գուվվէթլէ հիւճում էյլէմէսինի թէէմին էյլէմէքտէն իպարէթ տիր. Ճարօնլար՝ ամիրալ Գամիմուրանըն Վլատիվօսթօգ տօնանմասընա ահէթիշմէմէսինի հիչ պիր վէճհլէ աֆվ իտէմէյօրլար. Միւշարէլէյհին ազլինի թալէպ իտիյօրլար. անճագ ամիրալ Գամիմուրա իսթիֆասընը վէրմէյէ հիչ պիր սուրէթլէ խանաչմայաճագ տըր. Միւշարէլէյհ խաթասընը թամիր իչիւն Ռուս տօնանմասընը պիրտէն պիրէ խագալամաղա չալըշաճագ տըր.

Վլատիվօսթօգ տօնանմասընըն ախիրէն իճրա էյլէտիկի խուրուճ հարէքէթի՝ Ճարօնլարըն հիչ խօշունա կիթմէմիշ տիր. պու տա բէք թապիի տիր. Ճարօն սահիլլէրինին քեաֆֆէսի՝ մէզքիւր տօնանմանըն զարար իրաս իտէմէյէճէք պիր հալէ վազ խոմիլմէսինի չիտտէթլէ թալէպ իթմէքտէ տիր. Ճարօնլար՝ մուհարէպէնին իպթիտասընտան պու կիւնէ գատար իսթիհսալ էյլէտիքլէրի մուվաֆֆագըյաթա ալըշմըշ օլտուգլարը իչիւն գայա ու ինթիյաթը թէրք իտէրէք, պէօյլէք պիր գայտսըզլըգ իպըրազընա պողլամըշլար, վէ պիրիլէճէ տաքէրլէ տօլու նագլիյէ սէֆինէլէրինի՝ հարպ սէֆինէլէրի հըմայէսի ալթընա գօյմազը լիւզում կէօրմէտէն հօլա չըգարմագ ճէսարէթինտէ պուլունմըշլար տըր. Մէզքիւր նագլիյէ սէֆինէլէրի՝ սիլահը տաաքիր իլէ տօլու օլտուղը իչիւն, Ռուսլար՝ պունը ուսուլ վէ գավաիտը պէյնէլմիլէլէ թէվֆիգէն, զարգ իթմէք սէլահիյէթինտէ իտիլէր.

Ռուս գրուազէօր տօնանմասը՝ տէրուճինտէ ինթիզամլ քի 5000 գատար ասաքիր պուլունան 5 նագլիյէ սէֆինէսինի զարգ իթմէքլէ, Ճարօնլարա ֆէվգէլատէ տէհշէթլի պիր տարպէ վուրմուշ օլույօր. Ռուս տօնանմասը՝ պիր թարաֆտան Ճարօն սէվահիլի, տիկէր ճիհէթտէն տէ Ճարօնլարըն էլինտէ պուլունան Գօրէա սահիլի արասընտա սըգըշմըշ վէ նիսպէթէն տար օլան Գօրէա թարիգինտէն կէչէրէք, Ճարօն օրտու վէ տօնանմասընըն էն միւհիմ իւսս իւլ հարէքէաթը օլան Սիմօնազէքի վէ Մօժի մէզգըլարընա գատար իլէրլէմիշ, վէ ճէնուպտան չըգմալա տօղրու իլէրլէտիկի՝ նազարը տիգգաթա ալընըրսա՝ մութլագ Վլատիվօսթօգա տօղրու աքէր նագլ իտէն Ճարօն նագլիյէ սէֆինէլէրի իւզէրինէ հիւճում իտէրէք պունլարը մահվ էյլէմիշլէր տիր.

Զօյիմա ատալարընըն Գօրէա թարիգինէ հաքիմ պուլունտըղը՝ նազարը տիգգաթա ալընըրսա, Ռուս տօնանմասընըն պու թէշէպպիւսինէ հայրէթ իթմէմէք էլտէն կէլմէզ. Վլատիվօսթօգ տօնանմասընըն պու թէշէպպիւսի՝ պու մուվաֆֆագըյէթլէ խիթամ պուլմուշ տատ օլունապիլիր. չիւնքի տօնանմա՝ Ճարօն սուլարընտան 500 քիլօմէթրօ ուզագ պիր մէսաֆէտէ պուլունըյօր. անճագ պու մանօվրանըն էն նազիք վէ միւշքիլ ճիհէթի՝ Գօրէա պօղազընտա կիրիպ չըգմագ օլմուշ տըր. Ռուս տօնանմասը՝ յունիօսին 18ինտէ սապահ սաաթ 5 պուլունտա Զուղարա թարիգինտէ, խանի Նիհօն ատասը իլէ Եէզօ արասընտա իտի. Տօնանմա՝ անտազըլալըղընտա կէօրէ Վլատիվօսթօգա տօղրու եօլ ալմըշ տըր.

«Կրօմպօի», «Ռուսիա» վէ «Րիւրիգ» գրուազէօրլէրինին սիւրաթը սաաթտա 18, 19, 20 միլ նիսպէթինտէ տիր. Ամիրալ Գամիմուրանըն տօնանմայա ահէթիշէմէմէսի՝ մայէթինտէքի սէֆինէլէրին էսկի սիւրաթլէ վէ պինաէնալէյհ սիւրաթը ազ օլմասընտան օլունմագտա իսէ տէ, պու բէք օ գատար տօղրու տէյիլ տիր. Նէթէքիմ Իւսի ատասը ճիվարընտա Ռուսլարա թէսատիւֆ իտէն «Նիայթագա» գրուազէօրի սաաթտա 20 միլ սիւրաթլա հարէքէթ իտէր. Մէզքիւր գրուազէօրին Ռուս տօնանմասընա ահէթիշէմէմէսի նէ՛ կիպի էսպապտան նէշէթ իթմիշ տիր. Պու՛ հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր. Մալիւմ օլան պիր շէյ վար իսէ՝ օ տա Ռուս տօնանմասընըն քէնտիսինէ նիսպէթլէ խայլի ֆարգ օլան Ճարօն տօնանմասընըն թաագիպաթընտան քէմալը մուվաֆֆագըյէթլէ գուրթուլմըշ օլմասը տըր. Ռուսլարըն Վլատիվօսթօգա միւվասէլէթ իտուպ իթմէտիկի հէնուզ թէէյյիւտ իթմէմիշ տիր. Պունլար հէր նէ գատար ճումատա էրթէսի սապահը Զուղարա պօղազընտա խանի Վլատիվօսթօգտան 24 սաաթլըգ պիր մէսաֆէտէ գուլընմագտա իսէ տէ, սալիֆիւզզիքր լիմանա միւվասէլէթի հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր. Վլատիվօսթօգ տօնանմասընըն Վլատիվօսթօգա ավտէթի նիսպէթէն գօլայ տըր ֆագաթ իտէյիմ. պունըն Բօրթ-Արթիւրէ ավտէթի տահա զիյատէ միւշքիլ օլուր իտի. Վլատիվօսթօգըն իքի մէտխալի վար տըր. պիրի Շարգտա Ուսուրի քէօրֆէզի, տիկէրի զարպտա Ամուր քէօրֆէզի տիր.

Պունտան մատա, հէր իքի քէօրֆէզտէ միւթէատտիտ ատալար վար տըր քի, պունլար ֆիրար իտէն պիր տօնանմանըն քէնտինի թաագիպ իտէն պիր տօնանմայա գարշը մէվգիինի հըմայէ իտէճէք չէրաիթի հաիզ տիր. Պունտան մատա, Վլատիվօսթօգ սուլարընտա զայէթ գաթը սիսլէրին հիւքիւմֆէրմա օլմասը տա այրըճա շայանը թիզքիր տըր. ահվալը մէվգըիյէյի տիւշմանտան էլպէթթէ տահա էյի թանըյան Ռուս տօնանմասը գօմանտանը՝ տիւշման թաագիպաթընտան քէնտիսինի սուհուլէթլէ գուրթարապիլիր.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մանասթըր վիլայէթինտէ Սթարվա գազասը գայմագամըլըղը՝ Ֆլօրինա գայմագամը սապըգը Ճէլալ էֆ. յէ թէվճիհ, Կէլիպօլու սանճագը միւթէսարրըֆ մուավինի իզզ. Անթաւան Պիլլօր էֆ. յէ սանիյէ րիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր.

ՆԻՇԱՆ

Տէվլ. Սավա բաշա հազրէթլէրինէ մուրասսա Մէճիտի,

Արմաթրօնկ ֆապրիգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Անտրօնովիլ վէ միւտիրի Մըսթըր Գօլքիթրա 1 ինճի, վէ Մէճլիսը Մալիյէ ազասընտան սաաա. Էտհէմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ Չինճի, վէ Թելեկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթը ճէլիլէսի թահրիրաթը էճնէպիյէ գալէմի պաշ քեաթիպ մուավինի իզզ. Գառրի էֆ. յէ 4 ինճի Օսմանի, վէ Ֆրանսըզճա մուգայիտլէրինտէն Սարքիսյան էֆ. յէ 4 ինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը,

Տաիրէ Աւզէրիյէտէ միւատտիի ումումի մուավինի միրլիվա սաաաա. Ֆազըլ բաշանըն հարէմի հանըմ իլէ պալտըզը հանըմա Չինճի րիւթպէտէն Շէֆագաթ նիշանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմըշ տըր.

ՐԷՍՄԻ

Պէյազլէտտին բաշանըն ճէնայէթը վագըաի սալիպէսինէ մէպնի, հարիճ վէ տախիլ օլտուղը րիւթպէ վէ նիշանլարըն րէֆի խուսուսընտա Մէճլիսը Մախսուսը Վիւքէլատան վէրիլէն գարար իւզէրինէ, իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի չէրէֆմիւթէալլիգ պույրուլմըղը վէ քէնտիսի Պրուսատա իգամէթէ մէմուր իտիլտիկի իլան օլունըր.

.˙. Հալէպ Հիւքիւմէթի թարաֆընտան Գուտսը Շէրիֆ Էրմէնի Բաթրիգըյէ Սիւրէանիի գաիմի Մաթրանը Իլիաս, վէ Գըպթի Մաթրանը Թիմօթէօս էֆ. լէրէ Չինճի, վէ Էրմէնի մանաթըրը Թէրճէմանը սապըգ Տ. Սարգիս Վ. Աճէմեանա 4 ինճի րիւթպէլէրտէն իթա օլունան Մէճիտիյէ նիշանլարըն մումայիլէյհիմ ճանիպլէրինտէն գապուլիլէ, ինտէլ իճապ թագըգի խուսուսընա պիլէտիյէզան միւսաատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի շայան պույրուլմըշ տըր.

.˙. Մաթպուաթը Տախիլիյէ իտարէսի մուավինը սանիլիկինէ՝ մուավինը սալիս սաաա. Վէհպի վէ մուավինը սալիսլիկինէ սէրխալիֆէ Ֆահիգ պէյ էֆ. լէր թային իտիլմիշ տիր.

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԲԱՐՁՈՒՆՔԸ ԵՒ ԱՅՑ ՄԸ ՋՄՄԱՐԻ ՎԱՆՔԻՆ

[Եվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէն տէվամ վէ խիթամ]

Բ.

Մեծաւորին պաշտօնավարութեան մէջ աչքի զարնելիք թերութիւն մը չէ կարող նշմարել անցորդն ու այցելուն, այդ լերան գլուխը ամէն ինչ կատարեալ է, սեղանն ու հոգւոյսը, ոչ սակաւ հոգ կը տարուի մարմնոր եւ հոգեկան կըրթութեան, մանաւանդ հոգեկանին, ինչ որ պարտաւորիչ է մասնաւորապէս վանականներու համար. Ժամանակին առանց բացառութեան եկեղեցի երթալ սաղմոսերգել եւ աղօթել, վասն հոգւոց փրկութեան. Միայն անկատակ պակասութիւն մը գտայ թէ՝ ինչո՞ւ համար վանահայրը եպիսկոպոսութեան աստիճանին չէ բարձրացած ցարդ, արդեւք ինքը չի փափաքեր, թէ կաթողիկոսական իշխանութիւնը պէտք չի տեսներ. Թէ Հայր Անդրէաս համեստութիւն կը համարի մերժելով եպիսկոպոսական աստիճանը, ես հակառակ եմ այս գաղափարին՝ գոնէ երկու տեսակէտով, նախ եպիսկոպոսացող վարդապետ մը եթէ ընութեամբ եւ կոչումովը համեստ է, եպիսկոպոսանալէ վերջ աստիճանը չէ կրող անհամեստ ընել, երկրորդ ինքը մեզմէ առաջ կարդացած է Պօղոսին առաքելական խօսքերը թէ՝ «Ով որ եպիսկոպոսութեան ցանկայ, բարւոք ցանկայ» այս երկու աններքելի ճշմարտութեամբ հերքուած կը լինի Հ. Անդրէասի առարկութիւնք, իսկ եթէ իշխանութիւնն է պատճառ, թող ներէ մեզ ըսել որ բանաւոր չեմ գտներ, նախ Հ. Աղեքսանդրեանի բարւոք ծառայութիւնք եւ հմտութիւնք իրաւունք կուտան այդ բարձր աստիճանին հասնելու, երկրորդ Կաթողիկոսական Աթոռանիստ վանք մը ինչո՞ւ չունենայ կաթողիկոսական փոխանորդ եպիսկոպոսը, որ ի հարկին կարենայ ձեռնադրութիւն ալ կատարել, փոխանակ սպասելու որ Կեսարիայէն կամ ուրիշ գաւառէ մը եպիսկոպոսը գայ եւ ձեռնադրութիւն կատարէ, մենք բարեկամաբար կը թելադրենք որ յառաջիկայ ընտրեալ Պատրիարքը կաթողիկոսը սոյն մեր տողերը ուշադրութեան առնէ եւ եպիսկոպոսութեան աստիճանին բարձրացնէ Աղեքսանդրեան Հայր Անդրէասը, որ այնքան արժանի է իր հըմտութեամբ եւ վանքին մատուցած օգտակար ծառայութեամբը։ Վանքը ունի իր շրջակայքը հողեր եւ կալուածներ, ինչպէս Պէյրութի մէջ բաւական կրպակներ եւ մի քանի տուներ, որոց մեծ մասը բարեպաշտներու կողմէ նըւիրուած են, եւ մի մասն ալ ծախու առնուած՝ Հայր Աղեքսանդրեանի ձեռքով. մօտաւորապէս տարին 700 ոսկի եկամուտ ունի. ըստ իրենց պատմութեան, մասունքն ու հին գիրքեր կը չըզթային, եւ մինչ կը պահեն հասարակչութիւնը. Եկեղեցին փոքր է, բայց կոկիկ. սեղանին ներքեւ թաղուած են յաջորդաբար նոտող Կաթողիկոսներն. վանքին հիւրասրահին պատէն կախուած են հին եւ նոր Կաթողիկոսներու գեղեցկակերպ պատկերներն, ինչպէս արդի վանահօր բաղանեկ պատկերն՝ գեղեցիկ շրջանակի մէջ մէջ առնուած. աչքի կը զարնէ Տրէկաստ 14րդ Պապին բաղանեկ պատկերն, որ այցելութիւն մը կատայ Սրբազան Կաթողիկոսին Հալէպի մէջ հիւանդ պառկած միջոցին։ Եկեղեցւոյ ատեանդատան մէջ կը գտնուի հրաշագործ Աստուածամօր պատկեր մը, որու մասին քանի մը հըրաշքներ պատմեցին միաբանները, երանելի միաբաններ, որքա՜ն քաղցր է առանց ալպրած կեանքը, մինչ հեռու աշխարհի ալեծուփ ժխորէն, առանց կայքերն անհուններ, վանքին վճիտ կեանքը, բայց դժբաղդաբար մերթ կը փորձուին իյնալ մեզ նման ցաւի եւ տառապանաց աշխարհի գիրկը. մի՛ ցանկաք եղբայրներ, գոնէ դուք եթէ հեռու էք մարդիկներէ բայց միշտ մօտ էք Աստուծոյ։ Պաշտօնիս բերմամբ չկարողացայ երկար մնալ մեր պատուական եւ հիւրասէր եղբարց մօտ, որոց այնքան յարգանաց եւ համակրանաց արժանացայ. չեմ մոռցած նաեւ մեր միաբանակից Եղիշէ վարդապետ Զիլինկիրեանի, Տ. Թորոս Զուղայեցիի հետ ըրած այցելութիւնը 14 տարի առաջ։ Եղիշէ վարդապետ քաղցր պաշտօնութիւն մը թողած է իրենց վրայ, եւ որ ամէն առիթի մէջ կը յիշեն եւ փոխադարձաբար։ Զուղայեցին իբրեւ Աստուածաբանութեան ուսուցիչ վիճաբանութեան մտնել փորձած է վանահօր հետ, բայց ամէն պարագայի մէջ փափկանըկատութեամբ, դէմ ըլլալով՝ Եղիշէ վարդապետ որդեգիր եղած է, այլ է դաւանարարութիւնը այլ է ուսումը՝ տեղն է ըսել դարձեալ։ Զորս հինգ օր անխառն հիւրասիրութիւններն եւ պատուական հարց ներկայութիւններն վայելելէ վերջ ուրախ եւ խորունկ տպաւորութեան ներքեւ մեկնեցանք Պէյրութ։

ՆԵՐՍԷՍ ՎՐԴ. ԽԱՊԱՅԵԱՆ

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Տույունը Ումումիյէ իտարէսի իչիւն մահֆուզ նիւմունէլէրի մուճիպինճէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւլէն վէ 10 չէքիսի իտարէի մէրքէզիյէյէ, վէ 250 չէքիսի մահալլինէ թէսլիմ իտիլմէք իւզրէ տամկա մաթպաասընա, վէ 30 չէքիսի Պալըգըանէյէ, վէ 170 չէքիսի Գասըմ Բաշատա քէաին Թուզ անպարընա մախսուս օլան 460 պէօյլէճէ չէքի մէյէ սանընըն միւնագասասընա իպթիտար գըլընմըշ, վէ հազըրանը Ռումինի 19 ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ էօյլէտէն 2 սաաթ էվվէլ պէտ իլէ էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնրայա գատար իհալէի մուվագգաթէսի պիլիճրա, անտէն սօնրա 3 կիւն զարֆընտա վէ 3 ինճի կիւն էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնրայա գատար լատագալլ 100 տէ 3 թէնզիլաթ իլէ իհալէի գաթիյէսի իւֆա գըլընաճաղը մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան, պունլարը իհալէի գաթիյէնին իճրասընտան նիհայէթ 3 կիւն սօնրայա գատար Սթանպօլտա իտարէի մէրքէզիյէտէ թէսլիմ էյլէմէք իւզրէ իթթասընա թալիպ օլանլարըն մարիւզզիքր էշխա պէտէլինին 100 տէ 10 ը նիսպէթինտէ թէէմինաթ աքչէլէրինի իտարէի մէրքէզիյէ վէզնէսինէ թէվտի իթմէլէրի վէ միւնագասայա տախիլ օլաճագլարընը միւպէյյին խազաճագլարը վէ իմզա վէ չէօհրէթ վէ սէնատթլարըյլա մահալը իգամէթլէրինի իլավէ իտէճէքլէրի պիր վարագայը պիր զարֆ տէրունինէ վազ իլէ իւզէրինի թախթիմ էյլէտիքտէն սօնրա իտարէնին մագամ միւտիրիյէթինէ իրսալ էյլէմէլէրի, վէ պու պապտա տոլ իտիլէճէք չարթնամէ ահքեամընտան մալիւմաթը թամմէ ալմագ իսթէյէնլէրին պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն էօյլէնտէն 2 սաաթ էվվէլտէն պէտ իլէ էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնրայա գատար մէզքիւր մասրաֆ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունըր.

10 հազիրան 320 10—3

* * *

Սէնէի հալիյէ թէմուզը Ռումիսի իպթիտասընտան իթիպարէն Տէրսաատէթտէ ահքեամընըն մէվզըի թաթպիգ վէ իճրայէ վազըը մուգարրէր օլան էճնէպի տամկա գանունընըն նիւսխէսի 100 բարայա բուլ պայիլէրի թարաֆընտան ֆիրուխթ իտիլմէքտէ օլտուղը իլան օլունըր.

3 հազիրան 320 16—8

* * *

Իւնիֆիյէ մուվազզաֆ թահվիլաթը վէ B վէ C վէ D թէրթիպլէրի թահվիլաթը աթիգասը համիլլէրի՝ սէնէի հալիյէ ալաֆրանգա յուլիօսին 16 սընտան իթիպարէն էլլէրինտէ պուլունան թահվիլաթը, չէրաիթը աթիյէ ահիրէսինտէ Օսմանլը Իւնիֆիյէ իլէ միւպատէլէ իտիլէճէքլէր տիր.

Էվվէլա.—Թահվիլաթը մուվազզաֆէ՝ պիլա մէսարիֆ վէ պաշա պաշ օլարագ միւպատէլէ իտիլէճէք տիր.

ԼԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՇԻՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

ՄԷՐՔԷԶ ԻՏԱՐԷՍԻ՝ ԲԱՐԻԶՏԷ ՎԱՆՏՕՄ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ 9 ՆՈՒՄ. ԼԸ ՏԱՀՐԷԻ ԽՈՒՍՈՒՍԻԼԷՐԻՆՏԷ

ՀԱՐԻԳ ՇԻԻՓԼԷՍԻ
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 119,000,000 ֆր.
1902 ննի մազպուզաթը 24,000,000 ֆր.
Էօտէնէն զիյան 274,000,000 ֆր.
Սիկուրթալըխանէլէրին գըյմէթի 21½ միլեառ.

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄՐ ՇԻԻՓԼԷՍԻ
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 161,000,000 ֆր.
1902 մազպուզաթը 12,000,000 ֆր.
Էօտէնէն զիյան 129,000,000 ֆր.
Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 ֆր.

ԳՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զայէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր.

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի՝ միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիյաթլարըլա էօմիւր սիկուրթա իտէր.

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ՝ Օսմանլը Պանգասը տըր. Թիւրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն միւտիրիյէթը ումումիյէ.— Սթանպօլտա Սուլթան Համամընտա Գաթըրճըօղլու Բասաժը.

Միւտիրը ումումիսի.—ՍԻՄՕՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Միւտիր մուավինի.—ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Գօլայլըգ իչիւն այրըճա պիր չիւպէսի օլտուղը կիպի, մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա տախի խուսուսի աժանլարը վար տըր.

Սանիէն.—B վէ C վէ D թէրթիպլէրինէ մախսուս թահվիլաթը աթիգա տահաքընա տախի 28 մուհարրէմ 1299 վէ 1881 զէկտ. 8/20 թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունը զէյլինին իքինճի մատտէսինտէ մուհարրէր օլան նիսպէթ տաիրէսինտէ օլարագ պիլա մէսարիֆ վէ նիսպէթը մէզքիւրէյէ կէօրէ հիսապ իտիլէն գըյմէթլէրինէ մուատիլ թահվիլաթ իթա իտիլէճէք տիր.

Էսկի գօնսօլիտ «սէրի»լէրի իլէ միւպատէլէ իտէրէք մուվազզաֆ թահվիլաթը իթա էյլէմիշ օլան մուքասսէլաթը մալիյէ՝ մէզքիւր թահվիլաթը ալարագ պիլա մէսարիֆ Իւնիֆիյէ թահվիլաթը ալըյէսինի վէրէճէք, վէ մէզքիւր թահվիլաթ՝ մուքասսէլէսի մէզքիւրէնին պուլունտըղը մէմլէքէթ բուլընը համիլ օլաճագ տըր.

Իւչ սէրի գօնսօլիտ թահվիլաթը աթիգա միւպատէլէյա մուամէլէթըյլա մէզզուր օլան մուքասսէլաթը մալիյէնին քեաֆֆէսի թարաֆընտան վուգուա կէթիրիլէճէք իսէ տէ, թահվիլաթըն միւպատէլէնին իճրա գըլընաճաղը մէմլէքէթ բուլընը համիլ պուլունմասը չարթ տըր.

Պալէտաէ մուհարրէր մէվատտ տաիրէսինտէ հարէքէթ իտիլմէք չարթըյլա B վէ C վէ D թէրթիպլէրի թահվիլաթը իլէ Իւնիֆիյէ թահվիլաթընըն մուամէլաթը թէտգիգ իլէ թէպտիլիյէսի իչիւն 1904 յուլիօ 16 թարիխինտէն իթիպարէն մուքասսաթը աթիյէտէ թէվտի իտիլմէսի տիր.

Տէրսաատէթտէ.— Օսմանլը Պանգասը.

Ամսթէրտամտա.— Ամսթէրտամ Պանգասը, Բարիզ վէ Հօլանտա Պանգասը.

Պրիւքսէլտէ.— Պրիւքսէլ Պանգասը.

Անվէրստէ.— Անվէրս մէրքէզ Պանգասը, Բարիզ վէ Հօլանտա Պանգասը.

Պէրլինտէ.— Պլայխրօտէր Պանգասը, Տէօյչ Պանգասը.

Ֆրանգֆօրթտա.— Պէթման պիրատէրլէր Պանգասը, Տէօյչէ Պանգասը.

Լօնտրատա.— Օսմանլը Պանգասը, էճնէպի համիլլէր իտարէսի.

Բարիզտէ.—Օսմանլը Պանգասը, Գօնթուար Նասիօնալ տ'Էսգօնթ տը Բարի, Սէնտի վէ Թիճարէթ Պանգասը (Գրէտի Էնտիւսթրիէլ է Գօմէրսիալ), Ֆրանսա Թիճարէթ վէ Սէնայինին թէրագգըսը Պանգասը, Գրէտի Լիօնէ Պանգասը, Բարիզ վէ Հօլանտա Պանգասը, Թիճարէթ վէ Սէնայի Ֆրանսըզ Պանգասը.

Ռօմատա.— Իթալիա Պանգասը, Իթալիա Թիճարէթ Պանգասը.

Վիէննատա.—Սօսիէթէ Ի. է Ռ. Բրիվիլէժիէ Օթրիշիէն տը Գրէտի Բուր լը Գօմէրս է լէնտիւսթրի, Սօսիէթէ Ժէնէրալ Ի. վէ Ռ. Բրիվիլէժիէ տիւ Գրէտի Ֆօնսիէ տ'Օթրիշ, Ինկիլթէրա-Աւսթրիա Պանգասը.

Թահվիլաթ սահիպլէրի՝ մէզքիւր Պանգալար խազինէլէրինտէ թահվիլաթը աթիգա իլէ մուվազզաֆ թահվիլաթընըն միւպատէլէսինէ մախսուս օլան էվրագը մաթպուէյի օրատա պուլաճագլարը կիպի, թահվիլաթը աթիգանըն միւպատէլէսինտէն տօլայը իսթիհգագ էտէճէքլէրի քիւսուրաթը տա մէզքիւր մահալլէրտէն ալաճագլար տըր.

Թահվիլաթըն թէվտիինի նաթըգ՝ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի վէրիլէճէք, վէ թահվիլաթը ալիյէնին թարիխը թէսլիմինի նաթըգ պուլունաճագ օլան մէզքիւր իլմուխապէրին ֆիւրուխթը ճաիզ օլմայաճագ տըր.

Մէզքիւր չէհիրլէրտէ իճրա գըլընաճագ միւպատէլէ մուամէլաթը 1905 մարտ 30/13 թարիխինտէն սօնրա խալընըզ Տէրսաատէթտէ վուգուա կէլէճէք տիր. Մէզքիւր թարիխտէն իթիպարէն մուամէլէի թէպտիլիյէ հէր տիւրլիւ մէսարիֆի համիլլէրէ աիտ օլմագ իւզրէ խալընըզ Տէրսաատէթտէ Օսմանլը Պանգասը իտարէսինէ հասր իտիլէճէք, վէ թահվիլաթը աթիգա վէ խա մուվազզաֆէյէ մուգապիլ վէրիլէճէք թահվիլաթը ալիյէ էճնէպի բուլընը համիլ օլմայաճագ տըր. 15—8

Տէրսաատէթ, 15 յունիօ 1904

[Սինկէր տիքիշ մաքինաըընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէմիզէ միւրաճաաթ օլունսուն]

][37][

ՃԱՆՊԱԶ ԳԸԶԼԱՐԸ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՊԷՐԹ ՎԷ ԺՕՐԺԷԹ

Վագթըյլէ Պուլվար տէ'Իթալիէն գահվէլէրինտէ չալըշարագ յօլտուղճա իքթիսապը նէզաքէթ իթմիշ օլան կարսօն ինթիրամգեարանէ պիր վագիյէթ ալըզ էյլէյէ հագըրունը կէօսթէրէրէք,

—Միւսիւ էթրաֆընա պագմագ զահմէթինի իխթիյար իտէրլէրսէ...—տէտի.

Բօնէօլէ.— Իշթէ չիգ պիր միւսիւ.—տէտի.

Յանֆիօթօ տա իւչիւնճի իլթըասընը պօշալթըրգատան վէ տըզ խուսուսընտագի մուվաֆֆագըյէթսիզլիկինէ պիր ահ չէքտիքտէն սօնրա,

—Էօյլէ խա, խալընըզ ճանլը կէօզլիւկլէր, պէյազ խազալըգլըլար էքսէք իտի, չիմտի թէմամ օլտու.—տէյու մըրըլտանտը.

Թրօմփ-Ալգազար՝ սալօնըն հէր քէօշէսինի նազարըյլա արաշտըրմագտա օլան Կօնթրանը կէօրտիւ, վէ լիմօնաթայա գօնաճագ չէքէրի հէպինէ տիմագըա մէյզըրու օլան Բասս-լա-ժամպըն գոլունը տութթէրէք,

—Միլիօնէր կէլտի.—տէտիքտէն սօնրա այաղա գալգտը. քէմալը էտէպ վէ թէրպիյէ իլէ Պարօնը սէլամլատը. Կօնթրան խաֆիֆ պիր թէպէսսիւմլէ,

—Պէնի չօգ արաթմատընըզ.—տէտի.

—Պիզ սէօզլէմիշին արը ատամլարըզ. միւսիւ, հէլէ պէն պիր սէօզ վէրիպ տէ իճրասընա մուվաֆֆագ օլամազ իսէմ, իւչ կիւն իւչ կէճէ ույգու ուիւզիւ կէօրէմէմ. տօղրուսընը իսթէրսէնիզ, իսթիգամէթ, զայրէթ, պէնիմ պայըլճա ֆազիլէթլէրիմտէն պիրի տիր.

Թրօմփ-Ալգազար կիւլիւմսէյէրէք,

—Գօնթ ճէնապլէրինէ պիր տասէնթ, պիրտա, ֆիլան կիպի պիր չէյ իքրամ իտէպիլի՞րմիյիզ...—տէտի.

Պարօն՝ Թրօմփըն կիւլիւնճ թէքլիֆինէ էհէմմիյէթ վէրմէքսիզին սօրտու.

—Պիզ պուրատա նա՞սըլ գօնուշաճաղըզ.

—Պունտան գօլայ պիր չէյ եօգ, միւսիւ լը գօնթ, լօզանթա տիրէքթօրը միւշթէրիլէրինին հէր՝ տըրլու արզուլարընը իճրա իչիւն պիհճիւմէ վարթալարա միւրաճաաթ իթմիշ տիր. գապինէլէրտէն պիրինէ կիրէրէք, րահաթճա գօնուշապիլիրիզ.

Թրօմփ-Ալգազար պու սուրէթլէ իտարէի քէլամտան սօնրա սալօնըն խան թարաֆընտաքի ճամլը գաբուլարտան պիրինէ տօղրու իլէրլէյէրէք աչտը. սօնրա տա Կօնթրանա «պույուրընըզ» տէտիքտէն սօնրա, կարսօնլարա խիթապէն,

—Կարսօն, պէր չիշէ Մաաէր չարապը, էն էյիսինտէն օլսուն, բարասը միւսիւտէն...— տէյու հայգըրտը.

Վէ Պարօնըն իչէրի կիրտիկինի կէօրէրէք քէֆիգինին խանընա խազըլըշմըշ օլան Բասս-լա-ժամպըն գուլաղընա,

—Պիզիմ էօթէքի միւշթէրի կէլիրսէ, պիր պէհանէ պուլ, պէքլէթ.—տէյու ֆըսըլտատը.

—Անլաշըլտը ամմա, սէն տէ պու Մաաէր չարապընտան սագլամաղը ունութմա, պու խաչա կէլտիմ, տահա թաամըզ գըլմատը օլմատը.

—Օլուր, օլուր.

Թրօմփ-Ալգազար օրատա իսքէմլէլէրտէն պիրինէ գուրուլմըշ օլան Կօնթրանա պիրլէշտի.

Բօնէօլէ հէմ նէմէյինի նէյօր վէ հէմ տէ մըըլտանըյօր իտի.

—Նէ թօհաֆ չէյ, չու ուսթա Թրօմփըն չօթտըրը միւսիւյէ նէ մանէ վէրիրսին... հէրիֆլէր չիմտի միլիօնէրլէր օտասընտա Մաաէր չարապը իչէյօրլար, Հօ՛ լա, լա, լա...

Բասս-լա-ժամպ միւթէաղդիմանէ պիր սուրէթտէ բիրօսընը չէքիշտիրէրէք,

—Նէ զանն իտտի՞ն խա, հայտան պիզիմ կիպի կիւզէլ գօզուլար Թիճարէթինէ կիրիշմիշ օլան տատըլարըն՝ չըգ ամա գօնթլար վէ պարօնլարըլա կէօրիւշմէսինի չըգըլաճագ նէ՞ վար.

(Տէվամը)

ԱՆԱՏՈԼՈՒ ԾԽՄԵՆՏՔԵՐԻ
ՀԱՅԹԱԼԸԴ ՀԱՄԸԼԱԹ ՃԼՏՎԼԻ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ—ԷՆԴԱՐԼԻ ԽԱԹԹԸ

23ինճի հաֆթա 1904 յունիս 4ալն յունիս 10ա գատար.
Խաթթըն ուզունլըը 578 քիլօմէթրօ.
Սէնէվի քիլօմէթրօ հասըլաթը։

ՆԱԳԼԻՑԱԹ	Սէնէի հաղբրէ Ֆրանգ		Սէնէի մաղիյէ Ֆրանգ		ՖԱՐԳ Ֆաղլա Ֆրանգ		Նօգսան Ֆրանգ	
Պալէտաէ զիքր օ-լընան հաֆթատա	8,833	01	10,764	88			1,931	87
Իլք հաֆթալար	7,853	94	8,815	89			961	95
Ցունվար 1ալն պէ-րու	7,896	25	8,900	63			1,004	38

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԵԱ ԽԱԹԹԸ

Ուզունլըը 445 քիլօմէթրօ
1904 յունիս 4ալն յունիս 10ա գատար

ՆԱԳԼԻՑԱԹ	Սէնէի հաղբրէ Ֆրանգ		Սէնէի մաղիյէ Ֆրանգ		ՖԱՐԳ Ֆաղլա Ֆրանգ		Նօգսան Ֆրանգ	
Պալէտաէ զիքր օ-լընան հաֆթատա	3,327	80	4,232	65			904	85
Իլք հաֆթալար	3,125	30	5,173	32			2,048	02
Ցունվար 1ալն պէ-րու	3,134	05	5,132	43			1,998	38

ՐՈՏՈԼ
ՎԱՐԴԱԽԻԻՍ
ԼՈՒՓՈՂԱԿԱՆ
RHODOL

Մէճիիսը թըպպիէ վէ սընհիէթ ու-մումիյէնին բուխասթընը հարզ տիր։ ՐՕՏՕԼ նէպաթի վէ կիւլ կիպի սընհէ-թէ նաֆի եավիյէտէն միւրէքքէպ օլուպ լէզզէթի թաթը վէ բոյիհասը լաթիֆ վէ ազ մըզաատաա իսթիմալ օլունագ-տա միյէտ վէ պաղըմսագլարընը ինթի-զամըպլըզընան հուսուսէ կէլէն ինգը-պազը մուանիսա, սաֆրա վէ աղրզ ա-ճըլըզը, պաշ աղրըզը վէ ատօնէթի, գուրու վէ մէմէլի պասուր, վէ միաա-ատքի կազլարը ատֆ իսիճի տիր։

Մուհիտի Ուն Դաբանընտա Ազապլար ճատաէսինտէ 5 նօմէրօլը էնզահանի Մուրուվվէթ սահիպի Եօրկի Աբօստոլի-տիս։ Մէչհուր էնզահանէլերուտ 5 ղ.տ սաֆթըլըը։

Սուրէթը իսթիմալի.—Պէօիւքլէր ի-չէն 2 թաթլը գաչըզը պիր պարատագ սու իլէ տգչամարը եաթար իքէն, վէ քիչչիւք չօճուգլար իչէն պիր ուֆագ գանվէթ գաչըզը իլէ իսթիմալ օլուն-մալը։ 15—11

ՍԱՐՐԱՖԻԵԼԷ
ԷՎՐՕԲԱ ՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 25 յունիս

Ինկլ. էհանմը Ինկ. Լիր.	089 – 93
Օամ. էհանմը իւնիֆիյէ	84 – 63
» » » » գբանաը	84 – 50
Օամանլը Պանգասը	13 – 37
Ռուս 4%	91 – 25
Մըսըր ասուլ. մուԹթահրաթ	105—
Պուլկար իսթիգրազը	94—
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատ	25—31

Բարիզ 25 յունիս

Փօնսօլիտ իւնիֆիյէ ռէնտը	86—20
» » գբանաը	86—
Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	097– 80
» » 3½%	—
Բումէլի չըմէնտֆէրի	123—
Օսմանլը Բէժիսի էհալը	376 –
» Պանգասը	588—
Ռուս 4%	91—95
Դրէսդի Լիօնէ	1121--
Իթալիա էհամը	104 – 35
Օսմանիյէ	439—
Տաւան Օթօման	462—
Սքանսեզ	87—82
Թրանսվասալ	105 - 50
Գամպիս 3 այ վատ	25—20

Վիէննա 25 յունիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	239—30
Բումէլի չըմէնտֆէրի ֆր.	128 - 25
Օսմանլը Բէժի ագսիսնը	343—

Գէրլին 25 յունիս

Բումէլի չըմէնտֆ. (մարգ)	126—90
Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	20—28
Ռուս 4%	92 -
Անատօլը չըմէնտֆէրի	097—90

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Իւնիֆիյէ տիւն ագչմ. գբ.	92—28
» » » էն եիւքսէք	93 – 02
» » » էն պաղը	92—28
Նու սապահ պէրլը	92 – 34½
Բումէլի չըմէն. ագչմ գբնաը	121—
» » էն եիւքսէք	121—¾
» » էն պաղը	120—
» » պէրլը	121—⅝
Ագչէ ֆարիզ	—
Բէբօռ ղրշ.	—

Նիւ 100ալ 5 թէնզիլ գապուլ օլունըպ հատաը լայզընը պուլարը թագտիր-տէ իհալէսինին իբրասը վէ իհալէ իբրա զբլընաբգտան սոնրա ֆէվգէլատէ օլ-ըրագ թէնզիլաթ իթմէք իսթէյէն օլաուս-ղը հալտէ նիհայէթ 48 սաաթա գատար 100ալ 10ատն տուն օլմամագ իւզրէ ֆէվգէլատէ թէնզիլաթ գապուլ իսթ էրէք անտէն սոնրա գաթիէն թէնզի-լաթ գապուլ իսիմէմէսի մուգարրէր իտուկինէ պինէն, թալիպ օլանլարընը 100ալ 10 նիսպէթինտ բէյ ագչէէրինի վէ եախսա միթէպէր քէֆալէթնամէ-լէրինի միսթահսրպէն մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էլլէմէլերի։

12 հազիրան 320 5—1

Պէտէլը	Դրամթը
Նրսֆ հիսէլերի միւզայէտ թահրիրիյէ	
Սիլիվրի գասապ-սընտա Բարաբրթա սօգաղընտա Բիրի Բա-չա վագֆընտան պիր պապ խանէնին	Ղ. 2120
Սիլիվրի գասապ-սընտա էտիրնէ ճատ-էսինտէ Հասան ուս-թա վագֆընտան ա-թիգ տաէրէի պէլէտի-յէ վէ գահվէխանէնին	5125
Սիլիվրի գասապ-սընտա չայը տէրու-նինտէ Ապտիլ Ֆէ-թար վագֆընտան պիր պապ թէրզի տիւք-քեանընին	1310
Սիլիվրի գասապ-սընտա չայը տէրու-նինտէ Ապտիլ Ֆէ-թար վագֆընտան պիր պապ գահվէխանէնին	1115
Սիլիվրի գասապ-սընտա էտիրնէ ճատ-էսինտէ Հասան ուս-թա վագֆընտան պիր պապ մաղազանընին	3115
Սիլիվրի գասապ-սընտա Գասըմ Բա-չա մահալլէսինտէ Ագ-չէլիգատէ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան չիֆթ-լիք էպնիյէսինին	1420
Սիլիվրի գասապ-սընտա չայը տէրու-նինտէ Ապտիլ Ֆէ-թար վագֆընտան պիր պապ գունտուրմաը սիւքքեանընընին	1310

Պալէտաէ նէվ վէ մէվզը վէ գըյմէ-թը թահրիրիյէ վէ պէտէլը միւզայէտ-լերի պէրվէշը միֆրէտաթ կէսօթէրի-նէ մուսագգաֆաթ մահիլլաթը թա-լիպի էհնէսինտէ օլտուղը՝ Սիլիվրի գազասը մէճլիսը իտարէսինին իշրընա-աթֆէն Զաթալնա սանճաղը էվգաֆ միւտրիլիկինտէ վարիտ օլան 15 մայիս 320 Թարիխլի վէ 13 նումէրօլը չուգ-գատա պէյան ու իզպար գբլընմըզ օլ-մազլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլարընը՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն չէհրը ճարիի Ռումինին 29ընճը կէլունէ տէ-կին 100ալ 10 նիսպէթինտ թէէին ագչէսինի միսթահսրպէն Տէրսաատթէ-ճէ Խազինէի էվգաֆը Հիւմայուն Մու-հասէպէի Ումումիյէ, վէ մահալլինճէ մէճլիս վէ էվգաֆ իտարէէրինէ մի-ւրաճաաթ էլլէմէլերի։

9 հազիրան 320 3—3

ՃԷՆՆԷԹՄԷՔՇԷՆ Սուլթան Ահմէտ Խան վէ Շահզատէ Սուլթան Մէհմէտ Խան վէ Պաղչէ Դարուսսընա Ճէնթիտ Վալիտէ Սուլթան հազարաթը ճէվամիի չէրիֆէլէրի ավլուլարընտա պէհէր հաֆ-թա եէվմը մախսուսլարընտա քիչչա օլունան բազարլար՝ պու ալֆա պէ-թէքքար մէվզբի միւզայէտէյէ վազ ի-տիլէրէք իսթիզամ իտիլէէկինաէն, իլ-թիզամընա թալիպ օլանլարընը՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը ճարիի Ռու-մինին 21ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ ատկին բէյ ագչէէրինի միսթահսրպէն Խազինէի էվգաֆը Հիւմայուն Մուհա-սէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էլլէմէլերի։

10 հազիրան 320 3—3

ԵԷՆԻ Պաղչէէ քեանն Ղուրբպաի Միւսլիմին խասթախանէսի իչէն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ եէվմի 50 գբ-յեի ճճարեէլէ գատար միպայէ օլուս-նանագ խալկս օիւսին միանգասասը-նա իպթիտար օլունընընըն